

GAZDASÁGI LAPOK

23. szám.

Megjelenik minden vasárnap

1909. Junius 6.

ELSINGER M. J. ÉS FIAI

BUDAPEST
V., BÁTHORY-U. 6.
TELEFON 32-58
HAZAI IPAR

GYÁR
LAJTA-SZENT-MIKLÓS
SOPRONMEGYE
HAZAI IPAR

VIZMENTES PONYVÁK

KAZALOK, CSÉPLŐGÉPEK ÉS MOZDONYOK BETAKARÁSÁHOZ STB.
NYERS PONYVÁK // GABONAZSÁKOK
REPCZE BEHORDÁSHOZ // JUTA ÉS LEN
SÁTRAK, VEDREK, TÖMLŐK, KÖPENYEK, LÓTAKARÓK
.. LEGOLCSÓBB BEVÁSÁRLÁSI FORRÁS ..
MINTÁK INGYEN ÉS BÉRMENTVE

Földhaszonbérbeadási hirdetés.

Saárdi gróf Somssich Imre tulajdonát képező, Somogyvármegyében, Solhás község határában, Somogyszobb vasuti állomástól mintegy 5 kmtr távolságra fekvő birtoka 1910. márczius 1-től egymásután következő 12, esetleg 15 évre, írásba foglalt zárt ajánlatok útján haszonbérbe adatik, melyek közül tulajdonos szabad választást tart fenn magának. Nevezett földbirtok 1600 négyszögölével mintegy 2365 hold, mely művelési ágak szerint: szántóföld 1287, rét és legelő 980, kert 13, szőlő 2, adómentes 83 hold. Bővebb felvilágosítást nyújt az uradalmi főtiszttség Hetesen, posta és táviráda helyben, Somogyvármegye, ahol a haszonbérleti feltételek is betekintheők. — Közvetítők kizárva.

Gazdák Biztosító Szövetkezete

Budapest, VIII., Baross-utca 10. szám.

Alakult 1900.	Biztosítéki alap:	Alakult 1900.
Alapítványok a kormány hozzájárulásával		1,980.100— K
Tartalékok		1,255.767'35 "
		Összesen: 3,235.867'35 K
1901. évi fölösleg	90.349— K	1905. évi fölösleg
1902. " "	59.782'26 "	1906. " "
1903. " "	109.331'73 "	1907. " "
1904. " "	72.483'23 "	1908. " "
		61.730'60 "
		39.243'65 "
		41.877'32 "
		81.088'76 "

Biztosításokat elfogad tűz- és jégkár ellen, ugyszintén az ember életére különféle módozatok szerint. Az üzleteredményben a biztosított tagok díjarányukban részesülnek és az 1901. évi üzletfölsölegből úgy a tűz-, mint a jégkár ellen biztosítva volt tagok 4 százalékos díjvisszatérítést kaptak. Az 1902. évi üzletfölsölege közgyűlési határozattal tartalékba helyeztetett. Az 1903. évben a jégkár ellen biztosítottak 4 százalékos díjvisszatérítést kaptak. Az 1904. és 1905. évben a jégkár ellen biztosítottak 2-2 százalékos díjvisszatérítésben részesültek. Az 1906. évben a jégkár ellen biztosítottak, kik 5-10 évre adják fel biztosításukat 5 százalékos engedményben részesültek. Biztosítási ajánlatok benyújtandók közvetlenül vagy a képviselők közvetítésével. Nyomatványokkal és felvilágosítással minden irányban készséggel szolgál.

Az igazgatóság.

Őszi trágyázáshoz a Thomassalakliszt

csillag védjeggyel
helyesen alkalmazva, minlegelőcsőbb foszforsavas munkákkal és árajánlat-
den növénynek legjobb és trágyája. — Kivánatra szak-
tal készségesen szolgál

KALMÁR VILMOS

Budapest, VI., Andrásy-ut 49. sz.
a Thomasphosphatfabriken G. m. b. H., Berlin, magyarországi vezérképviselője.
Óvakodjunk a hamisításoktól Minden zsák ólomzárral és
és figyeljünk a védjegyre! tartalomjelzéssel van ellátva!

Két nagy erdőbirtokot

fenyőállománnyal (feltétel: méltányos árajánlat) keresünk Magyarországon.

Seidenfrost László és Bauer Antal

Budapest, VIII., Szentkirályi-utcza 10., földsz. I.
Telefon 166-66.

CLAYTON & SHUTTLEWORTH
Budapest, Váci-körút 68,
által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:
Locomobil és gőzcséplőgépek,
szalmakazalozók, járgány-cséplőgépek, lóhere-cséplők, tisztító-resták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyűjtők, boronák,
sorvetőgépek, Planet Jr. kapálók, szecszkavágók, répavágók, kukoricza-motzsolók, darálók, őrlőmalmok, egyetemes acél-ekék, 2- és 3-vasu ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

WEISER J. C.

gazdasági gépgyár és vasöntőde Nagy-Kanizsán.
Malomépitészet. Teljes szivattyuművek.

AJÁNLIJA:

Szabad. rendszerű „Egyetlen“ magyar lenvető-gépét 27-43 sorral. Szab. „Zala-Drill“ sorvető-gépét. Különleges kukoriczavetőgépeket. Mindennemű gazdasági gépet elsőrangú kivitelben. Szecska-, répavágó- és ekékéseket minta szerint. — Öntvényeket nagyban.

Pályázatokhoz csak bizonyítványmásolatok csatolandók. Eredeti bizonyítványok elvesztéséért a kiadóhivatal nem vállal felelősséget.

KIS HIRDETŐ

Kis hirdetések ára: minden egyes szö 4 fillér, csak oly levelek továbbíthatnak, melyek a szükséges postabélyeggel ellátva küldetnek be.

Alkalmazást keresők.

Önálló kezelőtiszt

Állást keres uradalomban egy 37 éves, Hohenheimban képzett, tartalékos hadnagy, aki cukorgyári gazdaságokban és 12 évig a Du. antul egyik legbelteresebb gazdaságában részint mint segéd tiszt, részint mint kezelőtiszt működött. 3 évig göztéglagyrnak volt a vezetője és jelenleg is Németországban egy nagy téglagyárban foglal el állást, de hazájába vissza vágyódik. Kitűnő referenciákkal bír. Mint-hogy felmondatlan állásban van, állását csak a felmondási idő letelte után foglalhatná el. Érdeklődők forduljanak a lapok kiadóhivatalához O. B. 787. jegy alatt.

Irnoki,

vagy segéd tiszt állást keres, f. évi december 1-én való belépésre egy érettségi vizsgát tett és a keszthelyi m. kir. gazdasági tanintézetet jó sikerrel végzett, 11 és fél évi gyakorlattal bír, 37 éves, nő, izraelita vallású fiatalember. Címe: Sonnenfeld Ödön, Ó-Hódos-puszta, u. p. Enying, Veszprém megye.

Gőzeke-gépész

ajánkozik nagy uradalmakba. Fiatal, nős, ügyes, megbízható ember több évi gyakorlattal. Tudakozódók forduljanak a lapok kiadóhivatalához 1143. sz. alatt

Kezelőtiszt

vagy titkári állást keres nagyobb uradalmaknál vagy gazdasági egyesületek valamelyikénél egy 40 éves, elméletileg és gyakorlatilag képzett, keresztény, nős, családos, kitűnő bizonyítványokkal rendelkező okleveles gazda, szolg. kiv. honvéd hadnagy, ki úgy a külső, valamint a belső gazdasági ügyvitel, az összes állattenyésztési szakok, valamint hizlalás és tehenészet vezetése terén több évi s megbecsülhetetlen tapasztalatokkal rendelkezik; a könyvelés- és gazd. számvitelben teljes jártassággal bír. A magyar, német, tót, horvát és angol nyelveket szóban és írásban bírja. Cím: **Masztics Elemér**, 2037. W. 41. Street, Cleveland, Ohio U.-S.-Amerika.

Irnoknak

ajánkozik gazdaságba a nyárra egyéves önkéntes, ki októberben megkezdte katonai szolgálatát. — Van érettségije, gazdasági és felsőbb szülő- és borgazdasági végzettsége és gyakorlata. Címe: Sági Károly, Keszthely.

Ajánlkozom

a szünidőre neve'őnek, gazdasági felügyelőnek, esetleg más-nemű nekem való foglalkozásra. Nagyon jutányosan. Gémes Sándor, II. éves tanítójelölt. Szepes-Igló.

Kévekötelet és gabonaszákokat

a legjobb minőségben olcsón csak a **MAGYAR MEZŐGAZDASÁGI SZAKIRODA** Budapest, VI., Andrassy-ut 2. (Fonciére palota) utján lehet beszerezni.

A MAGYAR MEZŐGAZDASÁGI SZAKIRODÁHOZ

Budapest, VI., Andrassy-ut 2. (Fonciére palota)

bizalommal fordulhat, ha:

Termékeit értékesíteni akarja, **Gazdasága részére bármit beszerezni** kíván, **Jelzálogkölcst** felvenni vagy konvertálni akar, **Ingatlant** venni, bérelni vagy eladni óhajt, és meggyőződik arról, hogy teljes megalégedésre lesz kiszolgálva. A mezőgazdasági szakba vágó kérdésekre díjtalanul ad felvilágosítást.

Betöltendő állások.

Gazdatisztek

délutáni találkozási helye a „Krisztina“-nagyvendéglőben, I., Attila utca 14. szám, Budán

Gazdasági

összes betöltendő állások közül vannak a 8 év óta fennálló és minden harmadnap megjelenő Országos Pályázati Közlönyben. Ingyen mutatóvány szám. József-körut 38.

Kulcsár,

nőtlen fiatalember, ki tejjgazdasági szakiskolát végzett, keresetük **Gróf Stubenberg József** uradalmába **Székelyhid** (Biharmegye).

Báró Springer Gusztáv

ő méltósága vágóvölgyi uradalmában **nőtlen segéd tiszt állás betöltendő.** Csak oly egyének pályázhatnak, kik magyar honpolgárok, magyar gazdasági tanintézetet végeztek, a tót és német nyelvet legalább némileg bírják. Ajánlatok **Pálmai Emil** jószágigazgató, **Bucsány Nyitra** megye, címére küldendők.

Gazdasági irnok

felvétetik gróf Wenckheim Henrik kiskoru örökösei csorvási uradalmába. Kiváló elméleti képzettségen kívül a magyar és német nyelvnek tökéletes és a tót nyelvnek némi megértése, valamint a gazdatiszti pályára való egészséges, ép testalkat és rátermettség megkívánatik. Kérvények egyszerű bizonyítvány-másolatokkal, melyek vissza nem adatnak, váradi Szabó János kasznár címére, Csorvás (Békésmegye) küldendők.

Gazdasági segéd tiszt

azonnali belépésre keresetük nagyobb uradalomban. Csak okleveles gazdák pályázhatnak. Cím a kiadóhivatalnál 868. szám alatt.

Segéd tiszt

állás töltendő be gróf Merán Ó Exellenciája ikrényi uradalmában. Javadalmazás 600 kor. készpénz, ellátás, lakás, fűtés, világítással. Akadémiát végzett 1 éves gyakorlattal bír, németül jól beszélő és író ifjak kérvényüket a tisztartóság címére Ikrény, u. p. Győr, küldjék be. Állás azonnal elfoglalható.

Gazdatisztet,

tótul beszélőt keresek, ki egy nagyobb gazdaságot önállóan is képes vezetni. Fizetési igények s bizonyítványmásolatokkal, melyek vissza nem küldetnek, felszerelt ajánlatok Freud Arthur Alsósztrégova címre küldendők.

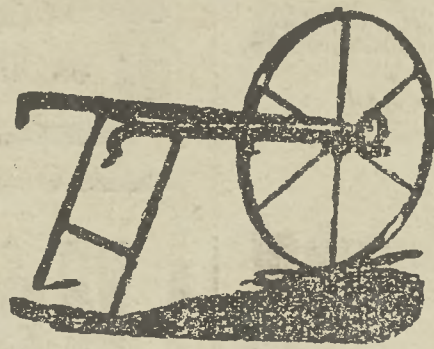
Költőtojások

90% megtermékenyítésért felelőség vállalatik. Legmagasabban díjazott, nagy udvarok és kifutókban tisztán tenyésztett törzsek, u. m.: Minor fekete, Minorka fehér, Plymouth R. Humburgi aranylakk, ugynevezett óriás fázántyukok, fehér olaszok, fogolyszínű olaszok, Faverollesok a 40 fillér. Ezüst Wyandotte, fehér Wyandotte, óriás Minorka fekete, rózsataraju amerikai. Ujdonság, olasz fehér rózsataraju. Ujdonság. Olasz fogolyszínű rózsataraju. Ujdonság. Minorka fehér rózsataraju. Ujdonság, fehér Orpington, világos Brahma, Plymouth R. rózsataraju, ujdonság, a 50 fillér. Óriás Peking kacsa fehér a 60 fillér. Gyöngytyukok ezüstszínű, kék a 40 fillér.

Geflügehof Smržitz Morvaország.

Sisztet, korpát, takarmányt vesz és elad: Kohn Emil ügynöksége, Budapest, Nagymező utca 49. (Telefon: 93—88.)

Gyors, pontos, olcsó földmérés!

Stadel-Torkos földmérő-taliga. Világhírű szabadalom 18 államban. Kapható **Stadel** gépgyárában, Győrött.

Muraközi

hidegvérű (nóri) igás

tenyészlovak és tenyészmenek-

nek közvetlen a tenyésztőktől vagy vásárokon való beszerzésénél szolgálataimat a t. gazdaközönség b. figyelmébe ajánlom. A vásárok jegyzékét kívánatra szívesen megküldöm. Leglelkis- ismeretesebb kiszolgálás.

Ia referenciák!

Fischl Jakob Ligetvár

posta **Murakirály** (Muraköz).

Sürgönczim:

Xp. Fischl Murakirály.

Küldöncz Ligetvár.

Keltetőtojások

tavaszi szállítására előjegyezhető **REITTER OSZKAR** főkapitánynál Nagybecskerekben.

Angliából hozott faj-típusú telivér elsőrendű

Fehér Orpington
Fehér Wyandotte (amerikai ki ünő teli tojó)

Sárga Orpington
Óriás pekingi kacsa

tojások darabja **60 fillér.** Törés és rázásmentes, teljesen biztos csomagolás faldobokban ingyen.

Kitüntetések: Arad, Budapest I., Budapest II., Belgrád, Lovrin, Lugos, Nagybecskerek, Pozsony, Pécs, Szófia, Szatmár, Szeged, Szabadka, Temesvár, Veszprém, Wien, Zenta. **Hazai és külföldi legnagyobb és legelső kitüntetések.**
Állami nagy aranyérem.
Őszi szállításra előjegyezhető elsőrendű óriás angol emendi libákra dr. bja 25 K.

Az ország legnagyobb óriási pekingi kacsatenyésztete,

Győrött.

(500 darab tenyészállat).

Ajánlja **friss keltető tojásait** darabonként 50 filléért. — **80% termékenység.** Gondos, rázásmentes csomagolás önköltségen számítva. **Fiatal állatok, 10 naposak I K 50 f.,** idősebbeknél mérsékelt aránylagos áremelés. Cím: **WACHE baromfitelep, GYŐR.**

Örökség-felosztás miatt

egy felsőmagyarországi

BIRTOK

2300 magyar hold, nagyon szép erdőszeggekkel, elegendő épületekkel és leltárral, mérsékelt áron eladó. — Közvetítők kizárva. — Ajánlatok

Leonhard Forner

Teschen, Österr.-Schlesien címre, lehetőleg német nyelven kéretnek.

Erdélyi Kereskedelmi Társaság

Fodor és Társai

megbízásokat elfogadnak **jármos ökrök, tinók, sertések, juhok, lovak** és egyéb tenyész- vagy használati állatok beszerzésére és azokat felelőség mellett gyorsan és jutányosan direct forrásból közvetítik. Cím: **Erdélyi Kereskedelmi Társaság Kolozsvár, Szentgyház-utca 2-ik szám, Telefon 311.**

Eredeti felsőinthalai és montavonai tenyész- és tejelő-marhát

közvetit előnyösen **ANTON HELL, Imst, Tirol.** A piaci viszonyokról és árjegyzésekről készséggel szolgál felvilágosítással.

Lovak kehecsége

(Chronikus köhögése és nehéz lélegzése) **biztos eredménnyel gyógyítható.** Számtalan elismerés bizonyítja felvilágosítást díjmentesen küld **Ripp Arvin, Drezda-A. 786.**

Pannonia Szálló

BUDAPEST,

VII., Rákóczi-ut 7. sz.

„UNION“

kévekötelet

nádból — nem jutefonál.

Alkalmos kötőanyag mindennemű kéve megkötő-ére. Tartóssága alapján, éveken át használható.

Anton Werunsky
WIEN VI/2

Gumpendorfer-Str. 102.

Minta és árjegyzék kívánatra díjtalanul és bérmentve.

Marokrakóaratógép

Mc. Cormick 8 drb uj, eredeti ládában, 25% engedménnyel, 4 darab keveset használ, 50% engedménnyel azonnal szállítható **Kovács Soma és Társa** cégénél **Aradon.**

szőlő trágyázása.

Irta: **Ordódy Lajos.**

Ára 3 korona.

Ajánlott küldéssel **3.15 kor.** Utánvétellel küldve **3.65 kor.** Gyakorlati útmutatás arra, hogy miként kell a szőlőket istálló- és műkereskedelmi trágyákkal úgy trágyázni, hogy a legjobb terményt a legnagyobb mennyiségben elérhessük. Megszerezhető a „Gazdasági Lapok“

kiadóhivatalában

Budapest, IV., Múzeum-körut 7.

Vajhordót,

valamint **bükkfagarniturát** minden méretben **legolcsóbban** ajánl:

Munk R. és Társa

hordó-, parkett- és faáru-gyára

Karánsebes.

RATIN

PATKÁNY-ES EGÉRIRTO BACILLUS
„RATIN“ AZ EGYEDÜLT BIZTOS IRTÓSZER MELYRŐL A N. KIR. ÁLL. BAKTERIOLOGIAI INTÉZET VÉLEMÉNYE IS AZ, HOGY MÁS ÁLLATRA ÁRTALMATLAN. (PROSPEKTUST INGYEN KÜLD A „RATIN“ BAKTERIOLOGIAI LABORÁTORIUM KÉPVISELŐJE: HAAN BELA, BUDAPEST, ROTTEBOULIER-130.)

GAZDASÁGI LAPOK

Alapította KORIZMICS LÁSZLÓ
1849-ben.

MEZŐGAZDASÁGI HETILAP.

VEZÉRELVE:
Hozunk mezei gazdaságunkba
helyes arányokat.

<p>ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK: Egész évre 16 kor. Fél évre 8 Negyed évre 4</p>	<p>Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, Múzeum-körút 7. sz. Az „Állattenyésztési és Tejgazdasági Lapok” ingyen mellékletével. A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez, az előfizetési és hirdetési pénzek a kiadóhivatalhoz czímzendők.</p>	<p>HIRDETÉSEKET a lap kiadóhivatala veszi fel. Arjegyzzék ingyen és bérmentve. Hirdetési mellékletek jutányos árban fogadtatnak el.</p>
---	--	--

Az e lapokban foglalt czikkekkért minden utánnomási jog fentartva.

Kéziratokat a Szerkesztőség nem ad vissza.

Telefon: 623.

TARTALOM.

	Lap
Szemle. — y.	397
Egy néhány szó az életbiztosításról. — Szászvárosi Gubacsevics Károly	398
Tárca. Iródeák korából. II.	398
Bajac répaegyező-gép komprimált levegővel	399
Kivonat az 1908-iki pozsonyi sörárpavásár rendező-bizottságának jelentéséből. — Mezey Gyula. — Hercz Ranszky Imre	399
Kérdések és feleletek	401
Kérdések: Bizonyítvány a gazdatisztnak. Kardos János. — Rugós ló patkolása. Z. B. — Későn kelő burgonya. P. K. — Ugarmivelés gruberekkel. L. M. Feleletek: Hereunt lucernás megjavítása. C. — Rétek trágyázása istállótrágyával. P. — Védekezés a vértelű ellen? C. — A rovarfogó enygyűrűk alkalmazásának ideje. C.	401
Hírek	402
Aprók. A földoltás nitraginnal. — A Chasselas Berhandieni. — Jégverés lektüzdése léggömbbel. — A paprika Magyarországon	403

SZEMLE.

(A pünkösdi esők hatása. — A buzatermés kvantitatív becslésének elhalasztása. — Kontár becslések a kereskedelem részéről. — Megkezdődött a buza import. — Az osztrákok szerződési viszketegye és állattenyésztésünk.)

A pünkösdi esők nagyot változtattak a gazdasági helyzeten. Május eleje és vége gazdaságilag megbecsülhetetlenül jó volt; mert ha ezek a bőséges esők nem jönnek, akkor inségbe jött volna az ország. Mindennek használt ez az esőzés buzának, rozsnak, árpának, zabnak, takarmányoknak, kapásoknak, réteknek, legelőknak. A helyzet tehát az, hogy minden biztatón áll, de kivéve a buza és rozst. A várható termés megítélés tekintetében első helyen áll a buza, mert tulnyomólag ebből pénzel az ország. Nem csoda tehát, ha a nyilvánosság a buzatermés kérdésével lázasan foglalkozik.

A májusi esőknek a buzákra rendkívüli hatásuk szokott lenni. Ez a hatás most sem maradt el, de ne hasonlítsuk ezt más esztendőknél jelenségeivel. Az idej valami különleges. Mert tudjuk, hogy háromféle állásával a buzának van dolgunk. Az egyik az, a midőn a buza még ősszel kikelhetett, a másik, a mely kellő időben el lett vetve, de csak tavasszal kelhetett ki, és a harmadik, a mely a legkésőbbi hónapokban lett elvetve és csak tavasszal kelt ki. A még ősszel kikelt buzák (Dunántul egy nagy része és a Bácska) a legtöbbet ígérnek. A kellő időben vetett, de csak áprilisban kelt buzák vetőmagjának

60—80%-a elpusztult a 6—7 hónap alatt, a míg a földben hevernie kellett. Ezek a buzák ritkák és nagyon ritkák, nagy részük már tavasszal is oly keveset ígért, hogy ki kellett szántani, a mi megmaradt, az mód nélkül elgazosodott. A vadmák, a fehér ugarfü és a porcsfü lépett fel a nagyon is tág hézagokban. A későn, november-decemberben vetett buzák vetőmagja nem pusztult el és így zárt állásban keltek ki ugyancsak áprilisban.

Az ősszel kikelt buzákra a pünkösdi esőknek jótékony hatásuk volt. Hatalmasan elbokrosodtak és a föld nagy nedvessége, ha kellő földterület van párosulva, a sarjakat meg is neveli. Ugyanez áll a későn vetett buzákra is. A buzák nagy zömét azonban a ritka buzák teszik ki. A döntő az, hogy ezekkel a buzákkal mi történt az eső behatása folytán. Ez nagyon változó. A tul gazos buzák nem voltak képesek bokrosodni, akármennyi eső esett is, mert a gaznak is használt az eső és az fojtogatta a buzát. Az áprilisban salétromozott buzák azonban erősen bokrosodtak a gyomok daczára is, főképp akkor, ha ősszel foszfátot is voltak. Ugyancsak szépen bokrosodtak azok a buzák is, a melyek jól miveltek kapások után jöttek, mert azokat a gyom nemverte föl. A bokrosodás nagyobb az északi vármegyékben, mint a centrális és déli vármegyékben. Ezek a mi helyszini észleleteink. A buzatermés képe tehát rendkívül változó. Kevés a zárt állású buza, a legtöbb ritka állású és igen sok a nagyon ritka. Vegyük ehhez azt, hogy a sarjak most vannak növésben és messze vannak még attól, hogy a tőhajtás magasságát elérjék. Kalászosodásról még szó sincs. Azt sem szabad elfelejteni, hogy a legtöbb buzánk csak áprilisban kelt. Azt jelenti-e ez, hogy ennek megfelelőleg valamikor július második felében kerül kasza alá, avagy rendes időben fog megérni, s ez csak a szem erős összeszorulása után érhető el? Ez a jövő titka.

Más években is nehéz még ilyenkor a kvantitatív becslés, de az idén ez képtelenség. A földmivelésügyi miniszterium nagyon helyesen rendelkezett el azt, hogy június közepe előtt a tudósítók ne adjanak be a termés mennyiségére vonatkozó adatokat. A kereskedelmi körök lapjai azonban nincsenek ezen intézkedéssel megelégedve és gáncsolják a földmivelésügyi miniszteriumot. Csináltak tehát ők statisztikát. Így a Pesti Hirlap 35 millió mázsára teszi a termést a mult évi 41 mililó mázsával szemben. Egy német tőzsdelap pláne 39 millió mázsára. Ezek aztán igazi sületlenségek. Frau Kemeter — machen Sie liber Hemeter! Mondjuk mi is József császár mondása nyomán. Az ilyen becslések szeliden mondva, a papirkosárba valók. Majd június közepén lehet nagyjából becsülni, de akkor is csak fentartással, tudniillik, hogy az érés *normális* lesz és a szem nem fog hirtelen

összeszorulni. A földmivelési miniszternek közben nyilvánosságra hozott jelentése megerősíti a mi észleleteinket.

A gazdasági helyzet vázolásánál maradván, — ki kell emelnünk azt, hogy lázasan folyik odakünn a kapálás. Milliő és milliő ember keze dolgozik, hogy az eső folytán kellenessé vált kapálás rövid évadját kihasználja. A nagygazdák s főleg a répatermelők valóságos hajszát folytatnak a napszámosokért. Egymásra licitálnak és minden megengedhető és meg nem engedhető furfanggal igyekeznek embereket fogni. A napszámosok föl vannak hajtva a magasba. A napszámosokat kocsikon hozzák és viszik. Vasárnap pálinkáztatják a férfiakat, a leányoknak czukorkákat vesznek. De ez mind hiába való. Ha a kisgazdák sajátjukat elvégezték, akkor úgy is jönnek, — addig kár minden erőfeszítés.

Post tot crimina rerum, végre elérkeztünk a buzaáraknál az import-paritáshoz. Mi többször említettük lapunkban, hogy érzésünk szerint a hazai buzaárak május végéig fognak tartani és akkor megkezdődik az import. Érzésünk nem csalt meg. A malmok megkezdették a román buzavásárlást 16 frt-os áron. Idehaza nincsenek készletek és így a buza árának föl kellett menni. Ennek meg is van hatása az őszi buza árára is, a mely máris tek intélyes (13.50). Csak lenne ilyen árak mellett sok eladni való. Az osztrákok, úgy látszik lemondottak a vám megszüntetéséről. Mi magyarok nem tehetünk ők törekvéseikkel szemben mást, mint azt, hogy követeljük egyidejűleg az iparvámok leszállítását is. Ezen az áron belemehetünk a vámmegszüntetésbe, de potyára, azt nem tehetjük meg.

A jó osztrák szomszédok s evezetesen nagyiparuk most másban törnek a fejüket. A Balkán államokkal, esetleg Oroszországgal és Argentínával szerződési meghatalmazást kívánnak az osztrák kormány számára biztosítani, a mikor is a husbehatalra nézve épp oly megegyezésre jönnének, mint Romániával. Az osztrák gazdákat azzal akarják megnyugtatni, hogy a husvámokból befolyó jövedelem egy részével exportintézményt létesítenének számukra. Ez az export nem lehetetlen, de csak sülyedt áron, miért is állattenyésztésünk nagyon fenyegetett helyzetbe kerülne ezen szerződések révén. A magyar nemzetre kivételnek óriási adókat s egyben bedugják jövedelmi forrásait, — nohát ez nem járja. Az osztrák ipart eleget hizlaltuk már, Magyarország nem mehet az öngyilkosságig.

MEGJELENT

**TAVASZI SZŐLŐ, KERTMIVELÉSI
ÉS HÁZTARTÁSI ÁRJEGYZÉKÜNK**

DUS TARTALOMMAL.

Magyar Mezőgazdák Szövetkezete

Budapest, V., Alkotmány-utca 31. szám.

hasonlóképen megjelent = **géposztályunk** legújabb = árjegyzéke.

ADRIANCE aratógépek,

mindennemű

talajmivelő eszközök

legelső minőségben.

Egy néhány szó az életbiztosításról.

Nálunk még nagyon kevés gazdálkodó ismeri az életbiztosítás tulajdonképeni célját s mindössze csak annyit tud erről az áldásos berendezésről, hogy hát ott is csak fizetni kell az embernek. Pedig nagyon sok okunk van rá a biztosítás ezen legszebb és legnemesebb ágával is megismerkedni, mert bizony nagyon ránk fér: sok nálunk a gondozatlan, a magára hagyott özvegy és árva!

A milyen régi dolog az életbiztosítás, hát biz azt már jól kellene ismernünk és mint Angliában vagy Németországban példát találhatunk rá, sőt már annyira meg kellett volna szoknunk az életbiztosítást, hogy a legkisebb kunyhó se féljen tőle többé.

Hogy mi az oka annak, hogy a jó magyar még sem barátkozott meg az életbiztosítással, azt hosszú volna itt fejtegetni. Annyit azonban ide óhajtok szegelni, hogy főleg a biztosító társaságokat terheli az a bűn, hogy, mert a biztosítás belső szervezete titok marad a nép előtt, nálunk még manapság — a humánus korszakban! — ezer meg ezer árva néz egy oly szomorú jövő elé, hogy a csak némileg is emberi érzellemmel bíró egyén háta borzad tőle.

Először is a híres, de már meghalt Tontina biztosítással kellett megismerkednünk, melyet az „Amerikaiak“ hoztak be hozzánk. Ez olyan életbiztosítás volt, a melynél az ember élete-hosszáig fizetett, fizetett és fizetett. De ha ötven év multával is végre megunt a befizetést, vissza nem kapott soha egy fillért sem és a biztosítás megszűnt.

Be sok esztendő mult el addig, míg a vezető embereink rájöttek, hogy hát hisz ez nem lehet igazság! De akkor, a midőn azután mégis betiltották ezt a *törvényesen engedélyezett rablást*, már ezer meg ezer embernek oda vezett a pénze, sok ezer meg ezer ember volt arról meggyőződve, hogy ötöt becsapták, kifosztották és az életbiztosítás jó hírneve oda volt.

Jó kártyás, bort, asszonyt és cigányzenét, szóval mulatni szerető, gallér nélküli gavallér és ennél fogva nyakig eladósodott tisztviselő-embereink mindig voltak, a biztosító társaságoknak meg vice versa pénzüik mindig volt, így tehát

érthető, hogy a kitiltott „Tontinát“ nem lehetett egészen agyon ütni nálunk. Be is jött tán most 10 esztendeje újra hozzánk, de most Németországból jött és más ruhába öltözködött s enél fogva „Népbiztosításnak“ nevezte magát. Persze, hogy a mi jó vezető embereink nem ismertek rá! Már hogyan is lehetett volna azt tőlük követelni, mikor a „Tontina“ nagy darabokban szedte el a néptől a pénzt — évi fizetéssel, — a „Népbiztosítás“ meg csak koronánként, 50, 30, 20 és 10 fillérenként — heti részletekben.

Igaz ugyan, hogy nehéz volna a felett dönteni, hogy melyik volt a nagyobbik gazember, a „Tontina“ feltalálója-e, avagy a „Népbiztosítás“-é? De én határozottan azt állítom, hogy a „Népbiztosítás“ feltalálóját sokkal magasabbra kellene akasztani és ha lehet, egy nyárfaágra, a mely könnyen letörik, és pedig mindaddig kellene ujból akasztani, a míg a nyárfaág ki nem bírna.

Miért?

Azért, mert a „Tontina“ csak annak a pénzire spekulált, a kinek fölösleges pénze volt, míg a „Népbiztosítás“ direkt annak a szegény napszámos és gyári munkásnak pénze után sóvárgott, a ki csak ajjal-bajjal tud egy-egy koronát vagy huszfillérest hetenkint nélkülözni és az ilyen izzadságszagú fillérekkel gyűjtik a „Népbiztosítók“ a „milliókat“!

És hogyan gyűjtik?

Ugy, hogy hát ők nagyon jól tudják, hogy az a szegény ember, ha egy egykoronás vagy huszfilléres életbiztosítást köt is, végre előbb-utóbb csak megunja azt, hogy ő hetenként 20 esztendőig, tehát körülbelül 1040-szer folyton egy koronát vagy husz fillért fizessen be és akkor abban hagyja, örül, hogy megszabadult a fizetéstől és nem törődik tovább a biztosítással és akkor a biztosítás persze törölve lesz, a társaságnak nincs többé semmi felelőssége és a pénz, persze a befizetett összeg — tiszta haszon! Sok szegény ember meg egy ideig fizeti és azután jön egy idő, hogy nem bírja fizetni; a biztosítás megszűnik és *vissza nem kap* egy fillért sem.

Erre spekuláltak a népbiztosítók és számításuk helyes volt, mert tudok oly német társaságot, mely 130 milliót szerzett ezen az uton rövid 10 év alatt,

A „storno“ kell nekiük, a „törlés“ és erre utaznak, mihelyt meg van az üzlet kötve.

A fél csak hadd fizessen egy-két esztendeig s azután ne fizessen! Mert így azután törölni lehet a biztosítását.

A mit befizetett, vissza nem követelheti — ez tehát tiszta haszon, mert a semmiért fizette!

A semmiért fizette már azért is, mert a feltételek olyanok, hogy a biztosítás csak akkor lép érvénybe, — tehát a társaságot csak akkor terheli csekély kis rizikó, felelősség, — ha a fél már három esztendőn át befizette a hetenként egy koronáját, avagy 50, 30, 20, 10 fillérjét!

Csoda hát akkor, hogy ha a magyar gyűlöli a biztosítást?

De még más oka is van annak, hogy nálunk a szolid alapon álló tisztességes életbiztosítás csak az intelligensebb körökben ismerős és nem tud közkezdveltségre vergődni.

Ez azért van, mert nincs zsugoribb és fősvényebb valami a földön, mint egy biztosító társaság.

Nem akar kiadni semmit, de vagyont gyűjteni mindenképp igyekszik. Így azután ott is takarékoskodik, a hol *nem szabadna*.

A hol csak lehet süldő, ábrándozó leányokat alkalmaznak a biztosítók az irodákban, csak azért, mert azok megleégesznek vele, ha mekke: esik ott a *kalapra és a cukrársznak valót*, esetleg a szerelmes levelekre való bélyeget és képes levelezőlapra valót; míg a férfi erőt úgy kellene fizetniök, hogy az egy családot is elbirjon tartani.

Persze arra számítanak, hogy három leány csak elvégzi azt a munkát, a mit egy férfi, míg 3 leány fizetése nem elég egy férfinak.

De olyan is azután az a munka.

Igy tehát a nép feloktatására, a biztosítási eszme elterjesztésére sem adnak ki semmit. Legfeljebb azt teszik meg, hogy itt-amott kihirdetik, hogy már hány milliójuk van, az az egész.

Azután kiküldik azt a szegény kiehéztett úgynököt, a szélnek eresztik; menyj! s ha élni és enni akarsz, akkor hozd ide nekünk a kész *sült galambot* s ha elhozod, akkor leszünk oly kegyesek és neked is adunk egy kis darabkát belőle, éppen annyit, hogy még tovább is lehess a

TÁRCZA.

Íródiák koromból.

II.

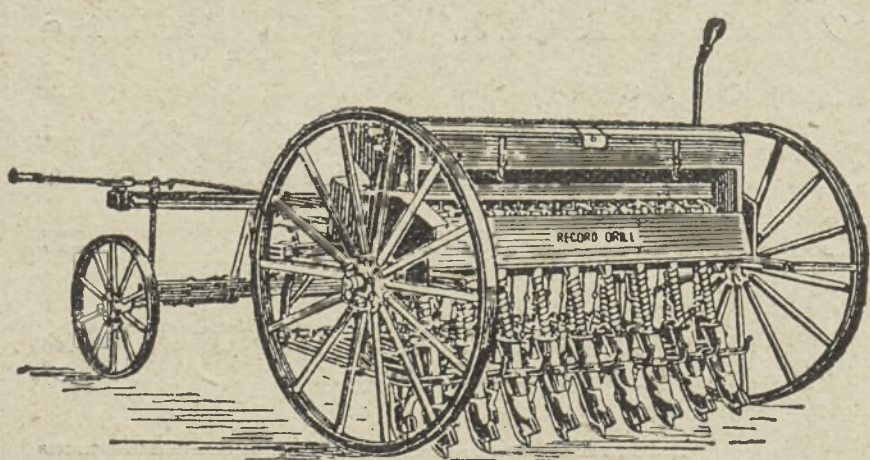
Multkori firkantásom ott hagytam el, hogy azért futotta ki fizetésem, mert csak addig nyújtózkodtam, a meddig a takaróm ért s tudtam magamon segíteni mindig. A nyújtózkodásról jut eszembe egyik pusztán levő kis szobám, melyben bizony az én hosszú lábaimat bajos lett volna kinyújtani, mert rövidebb volt a lakosztályom, mint jó magam vízszintes vetületben; hanem azért pompásan éreztem magamat a festetlen puhafa butorzat dacára, mert csak aludni tértem be e négy szűk fal közé, máskor mindig a szomszédos nagy irodában voltam, ha nem kint jártam-keltem a gazdaságban. Ez okból nem is fűtöttem, mert hisz a kancelláriából elég meleg ömlött be budoimomba.

Beszól egyszer hozzám jó barátom, az akkori ellenőr s tudatja, hogy itt meg itt bál lesz, mi is hivatalosak vagyunk s én mint fene dühös tánczos, kapva kaptam az alkalmon, hogy kifeczelek magamat Kolompár Lajcsi nótái mellett; de bibi volt a kréta körül, t. i. czibilben kellett megjelenni, de nekem volt ugyan jó frakkom, kivágott fekete mellényem, hanem olyan silány, kopott s rövid — sőt tán már foltos

is — vala a nadrágom, miszerint azt a gazdaságba is már csak szükségből hordhattam; pénzem nem volt ujat venni, de az idő is szorított, mert másnap este 9 órakor a helyszínén kellett lennem. Hanem segitettem magamon: volt egy számfeletti katona-nadrágom még ideiglenesen ténylegesített katonatiszt koromból s ez fekete volt, — mert genie-tiszt voltam (magyarul hadmérnök) s ezek fekete lábravalót hordtak, ma már az ezrednév meg a nadrágszín is megszűnt, — volt ugyan rajta egy-egy vékony kisujnyi, meggyiszinü bársony oldalsík, mindegyik felől (paspoir), de hát kifejtem én, gondolám nagyon is merészen. Hanem nem ment az oly könnyen, az az ördögös budapesti vagy wieni katona-szabó úgy belevarrta a dirib-darab bársonyfoltokból álló zsinórforma micsodát, hogy akarva, nem akarva, szét kellett fejteni az egész nadrágot s ujra összevarrni; de éjfélre már készen voltam s nyugodtan hajtottam álomra fejemet, mint a ki jól végezte munkáját. Így voltam én egyszer szabó is kényszerűségből s végtelen örömmöre szolgált, hogy senki sem vette észre civilizált nadrágomon, hogy katona kimondhatatlan volt azelőtt. Így menekültem 12 forint kiadástól s ily összeggel már végigtánczolhattam vagy három vigalmat, mert pezsgőzni akkortájt még nem szoktak ám! Mikor aztán frakkom a tisztítóintézetbe került, egyenruhában jártam a csárdást és a polkát, mert abban az időben a tartalékos tiszteknek meg volt engedve az uni-

formis viselés s hűségesen abba vágtuk magunkat, ha vasuton mentünk valahová, mert ez esetben csak féljegyet fizettünk. Hanem ez a kis csalásfélének nevezhető eljárás vajmi ritkán fordult elő, mert utazáshoz pénz és idő kell, mi pedig az egyikkel nagyon is ritkán s a másikkal sem igen sokszor rendelkezünk.

Bejártuk a közeli vidék minden falvát és pusztáját vásár- és ünnepnapokon s olykor a szomszéd vármegyékbe is eljutottunk, t. i. Pozsony és Barsba s tisztí szemlére pláne Komáromba, de mindig csak kocsin vagy paripán. Ismertük a szomszédos uradalmak gazdaságait, tudtuk vetésforgójukat s a mint valahová egy új gép, eszköz vagy marha, birka, ló stb. állatfajta jött, már megtekintettük, mert hát azt tartottuk: tanulni nem szégyen s a jó gazda holtig tanul. A tudnivágyás — nem kíváncsiság — vitt el Rubinek igazgató szülőföldjére is, Óhajra, hol az öreg Vass bácsi (akkor még félikora delén) gyors fejlődésű magyar marhájait, szép lovait, sertéseit stb. bámultuk meg, no meg azt az érdekes kertet, mit a Zsitva partján létesített, mi tulajdonképen e folyócskából elrabolt terület volt, t. i. minden ágy körül volt véve árkokkal s ezekben folydogált a Zsitva vize, mellyel aztán könnyű szerrel lehetett öntözni; az árokból kihányt földet használták fel az ágyak talajának emelésére, hogy az árvíz ne tehessen kárt. Így jártunk tanulni br. Wodiáner, gr. Károlyi, a püspöki, káptalani, Esterházy és még néhány más uradalomba;

REKORD DRILL a legjobb páros soru vetőgép.

Losonczi gyártmány!

Kivánatra szívesen küldünk árjegyzéket.

A MAGY. KIR. ÁLLAMVASUTAK GÉPGYÁRÁNAK VEZÉRÜGYNÖKSÉGE

Budapest, V., Váci-körut 32.

mi vadászskutyánk, még több sült galambot is hozhass nekünk!

Az a szegény éhes farkas meg véres szemmel megy neki a dolognak, mert hisz élni, enni akar és a hol báránnyra akad, az az ő „áldozata“!

És ő, a ki fűhöz-fához szalad, a ki ezer gunyt és gorombaságot szenved, a ki megverekezik ezer ördöggel egy üzletért, csak éppen egy akkora falatot kap a prédából, mely máról holnapra elég!

Ilyen alapon áll ma még a világ legjobb üzletága, a biztosítási üzlet!

Csoda hát akkor, hogy az az ügynök halálos kinjaiban — az éhségtől való félelmében — nem igen válogatós az üzletszerzési eszközökben?

Nem csoda, hisz nem ő az oka annak, hanem azok, a kik őt erre kényszerítik és nem volnának rá szorulva, ilyen uton-módon, ilyen inhumánus eszközökkel üzletet szerezni.

Itt is tehát még sok a tisztázandó!

Az életbiztosítás magában véve egy igen áldásos és jó dolog, mert ma már 30—40 koránál évente biztosíthatom gyermekem olyképen, hogy husz éves korában ezer koronát kap a kezére még akkor is, hogy ha én, mint az ő nevelője és kenyérkeresője mához egy évre már nem élnék és a biztosítási díjat így tehát érte tovább nem is fizethetném, mint csak egy évig.

Már pedig ez kérem a gyermek részére nagy dolog! Mert volt-e ezer koronánk, a midőn husz évesek voltunk? Nem mindegyikünknek volt és pedig milyen jó lett volna!

Hány talentum megy évente csak azért tönkre és hány jó tanulónak kell csakis azért valami olyan foglalkozást kezdenie, a melyre sehogy sem alkalmas, mert szegény árva és nincs a ki a kitanítatásának költségét viselné?

De meg amugy is!

Tudhatom én, ha én családapam vagyok, hogy meddig élek még?

Tudhatom én, hogy bármi legyen is a foglalkozásom, mire ver a sors maholnap?

Már pedig mint érző ember azt még sem szeretném, hogy ha bármily véletlen miatt sarjaim nyomorult helyzetbe sodornám.

A takaréknak pedig csakis annyit ad ki kamatosul örökösöknek, a mennyit én oda bevittem.

Amde az ember gyarló, hibás, kényelmes gon-

datlan és könnyelmű és nem is szaladhat be minden koronával a takaréknak. Így tehát sok fölösleges korona apránként elgurul, elfogy a nélkül, hogy a takaréknak vittük volna.

Égészen más az, ha egy életbiztosítást kötünk és „kötelezzük“ magunkat negyedévenként 10 koronát befizetni, mert akkor biztosan félre tesszük ezt a pénzt, bárholnán vesszük is, mert úgy érezzük, hogy az nem a mienk, hanem idegen pénz!

És épen ezen *erkölcsi kényszerben* fekszik az életbiztosítás áldásos előnye bármily más intézménnyel szemben.

A gondolkodni tudó embernek tehát nem lehet más az óhaja, mint hogy a magyar gazda minél előbb ismerkedjék, barátkozzék meg az életbiztosítással és *használja, a mennyire csak erejétől telik* és akkor sokkal kevesebb nyomorúságban sanyalódó szegény árva fogja egy a községet és országot, mint a nyilvános lelkiismeretet és a nyilvános könyörületet terhelni. Kevesebb lesz az *elhagyott ember* és avval kevesebb is lesz a fogházak lakossága és törvényesékek foglalkoztatói.

Sőt én azt ajánlom, hogy minden község igyekezzék egy kis tőkét arra a célra gyarapítani, hogy abból a szegény árvákért fizethessen életbiztosítási díjat. Mert jóllehet, hogy ily formán *épen ezekből a szegény árvákból*, a kik magukra hagyva nyomorultabbá és gonoszabbá lennének és a község szegényére és terhére nőnének, *olyan emberek válnak, a kik majdan az egész község örömét és büszkeségét képezik.*

És után az árvavagyon kezelése nálunk még igen nehézkes és tulsok költséget okoz, úgy hogy az rendszerint nem gyarapodni, hanem kevesbedni szok, nem volna épen utolsó dolog minden ingó és ingatlan árvavagyonot pénzzé tenni és az árvák életét valamely társaságnál a vagyonhoz képest oly formán biztosítani, hogy azok mind egyike 20 éves korában egy előre meghatározott összeget kapna készpénzben a kezéhez.

Sok haszontalan pereskedést lehetne ezáltal kikerülni, sok pénz lehetne az árvák részére ily formán megtakarítani, mert az árvavagyon kezelésének költségeit, melyek amugy haszontalan

emberek zsebébe csuszna, mint biztosítási díjat lehetne értékesíteni az árvák javára.

És ez által végre megszűnne a lelketlen gondnokok ellen való gyakori panasz is, mert a gondnok urnak nem volna többé alkalma *hosszu számlákat költeni* az árvák bérére.

Vajjon találkozik-e valaki, a ki ezen eszmét felkapja?

Én reményelem — és ez elég nekem.

Szászvárosi Gubacsevics Károly.

Bajac répaegyező-gép komprimált levegővel.

A legutóbbi párisi gazdasági kiállításon nagy feltűnést keltett Bajac (Liancourt) gyáros répaegyező- és kapáló-gépe, a mely, ha csakugyan beválik, forradalmat fog előidézni a répatermelés terén. Tudjuk, hogy a répa kiegyezése a legkeservebb és nagyon sok kezűt igénylő munka.

A gép leírását a következőkben adjuk. Hivatkozunk az ábrára, a mely leírásunkat nagyon megkönnyíti. A gép egy négykereken járó automobil, a melyet egy ember vezet. Hátsó részén egy kapáló-garnitúra van, melyet szinte egy ember kezel. A gép 12 lóerős motorikus erejét részint a haladásra, részint a levegő komprimálására fordítja. A komprimált levegő 3 csövön jut ki, melyeket egy-egy munkás kezel. A kauszcsövek végén keréken járó szerkezet van, a melyen kapálókés és ennek rendkívül gyors ide-oda mozgásával a fölösleges répanövények ki lesznek vágva. A komprimált levegő 6 kilogramm erővel tódul ki és ez mozgatja a kapakést. Egy csővel 3—6 sort lehet egyszerre egyezni nagy gyorsasággal, anélkül, hogy a munkást testileg kifárasztaná, csakis vigyázatot követel tőle fokozott mértékben.

A gépet az idén próbálták ki a nagy üzemben. Figyelemmel fogjuk kísérni és az eredményről értesíteni fogjuk olvasóinkat.

Kivonat az 1908-iki pozsonyi sörárpavásár rendező-bizottságának jelentéséből.

A vásár elnöksége volt: Pálffy István gróf díszelnök, Bartal Aurél elnök, Mezey Gyula társelnök.

de az akkori „főfő“, az öreg úr, Appel Gusztáv igazgató (ki már 80-as volt), azt tartotta, jó a fiatal embernek, ha az uradalom minden gazdaságában alkalmazva lesz s így valamennyit ismeri, mire kinevezik kezelőtisztnek, a mi csak 7—8 évi irnokoskodás után történhetik meg a legjobb esetben. (Szomszédéknál volt egy 15 év óta irnokosorban levő kollegám is.) Hát így kerültem el Nyitramegye Bars felőli széléről Pozsonyfelőli határára, a Vág folyó bal partjára, aztán le Somogyországba s ismét vissza a Vág jobb oldalára; utóbb meg a központba, majd le Bácskába a sokácok közé. Voltam tótok, magyarak, németek, szelid és vad ráczok között; jártam a Dunáninnen s Dunántul, Alföld rónaságán (ha mindjárt a kicsin is), ingoványos lapályokon s hegyek között, tanultam embert, népeket, vidékeket, éghajlatokat és mindenféle rendszerű kül- és belterjes gazdaságokat ismerni a gyakorlatból s ez volt az én tulajdonképeni iskolám; többet tanultam ez utal, mint a rengeteg sok könyv, folyóirat, szaklap s rőpirat és füzetből, mit átolvastam kora ifjúságomtól máig.

Az öreg direktor még 83 éves korában is elhajtotta 40 egynéhány kilométernyire négyesét, pedig ugyan jó arabs lovai voltak, s egyszer T.-re beállított délelőtt úgy, hogy maga ült a bakon, a János kocsis pedig hátul gubbaszkodott. Bámulva néztük, mi történhetett, hogy az öreg ur sajátkezőleg kormányozza szürkéit; princzim meg is kérdezte: „Hát mért hajt Nagyságos ur maga?“ „Tudja ispán ur, ezek a csikók most lettek összefogva s betanítva, aztán a János nem bír velük, mindig elragadják (pedig jó szál ember volt János, lehetett egy öl magas s jól megtermett),

nekem kellett kezembe venni a gyeplőt, nehogy elszökjenek vele a csikók.“ Hatalmas, szélesvállu, vasmarku ember volt a direktor, magasabb egy ölnél s olyan gyomorral rendelkezett, melyet sok 20 éves ifjoncz megirigyelhetett tőle, élt is 100 esztendő s 90 éves koráig tényleges szolgálatot teljesített, noha már az utolsó években keveset működött közre az uradalom felvirágzásán; de hogy fiatalabb éveiben mennyit tett, azt a híres berni teheneszetek, elektorál negretti juhászatok s a már felosztott többrendbeli ménesek igazolják. Ő állattenyésztő volt, a legelő s réteket kultiválta elsősorban, a szántóföldek mivélésével csak másodsorban foglalkozott. Volt idő, midőn 5 nagy uradalomnak volt teljhatalmu jószágkormányzója s nemcsak névleg, hanem tényleg, s majdnem éjjel-nappal kocsin ült s járt egyik gazdaságból a másikba, egyik megyéből a másikba. Váltott lovakon Somogyba is bejárt kocsin s csak utóbb, mikor bámulatosan kitűnő szervezetét a 70 évnek sulya némileg megnyomta, ült a vonatra. Lejött hozzám is a Bácska déli részébe, pedig akkor már 87 esztendő s lehetett, mert csak 2 évvel volt fiatalabb, mint a 19-ik század s be is járta közönséges homokfutó kocsin (mert még akkor nem volt ruganyos kocsim) a 11 ezer kat holdas uradalmat két nap alatt és oly jó étvágygyal evett a rázós expedíció után, hogy az asztal körül szolgáló inasa nem merte a turós rétesből másodsor megkínálni, féltve a gyomrát; de ráparancsolt az öreg, hogy ne hallgasson a doktorokra, hanem adjon neki enni, mert ő még éhes, — nem is lett semmi baja. Ilyen példányképeink voltak. Kapocsányi Appel Gusztáv, noha nagy-

birtokos volt maga is, mégis mindig gazdatisztnak tekintette magát s mindig pártját fogta tisztársainak s megvédte őket az uraságok önkényétől s szavának tekintélyét nem egyszer latba vetette érdekükben. Jellemző reá nézve a következő tény.

Egyik grófja szalonjában találkozott annak öcsésével, ki mint őrnagy, otthagya katonáékat s magánzó lett; örökölt egy birtokot, de eladta azt s úgy nyilatkozott, hogy azért bocsájtotta áruba földet, mert nem akar fizetett tolvajokat tartani, érteve alatta a gazdatisztnéket. Pénzétette vagyonát s értékpapirjai kamataiból urasan él. Multak évek. 1873-ban jött a nagy krach, a gróf összes vagyonát elvesztette s bátyjához vonult élösködni; megint összejött Appellal s az mintha csak most hallotta volna a méltóságos ur eszterdők előtti kifakadását, azzal kezdte a társalgást: no, gróf ur, úgy e jó volna most egy-pár olyan fizetett tolvaj? Gróf ajkába harapott, eszébe jutott, mire vonatkozik e csipős megjegyzés s hallgatásba merült, de azóta már nem fitymálja a gazdatisztnéket s most, hogy ismét egy uradalomnak hasznélvezője, a gazdatisztnéknak nagyon jó ura. Appel tanította meg tisztelni s becsülni azokat, kik kora hajnaltól késő estig fáradoznak a birtokok jövedelmezőségének fokozásán.

Csekélységemet is A. igazgató nevezett ki segéd-tisztte K. pusztára; az akkori kerületi fő- és ottani kezelőtisztnek nem tetszett e kinevezés, mert bizonyítványaimból tudta, hogy gazdasági iskolákat nem végeztem, hogy technikus voltam, majd önkéntességem után 1½ évig ideiglenesen mint tényleges hadnagy szolgáltam a katonai

Szivattyúk és Mérlegek

Különlegességi gyár:

GARVENSWERKE

Központi igazgatás:

Bécs, II., Handelsquai No. 130.

Városi mintaraktár. Garvens W.

Bécs, I., Schwarzenbergstr. 6.

A földművelésügyi miniszter a vásárt erkölesileg és anyagilag támogatta, de a ministerium személyzetének nagymérvű elfoglaltsága miatt képviselőt nem rendelt ki.

Az OMGE-t Jeszenszky Pál ügyvezető titkár képviselte. A bars megyei gazdasági egyesület 7, a komárom megyei 3, a nógrád megyei 6, a nyitra megyei 7, a pozsony megyei 7 taggal képviseltette magát a rendező-bizottságban.

A kereskedelmi és iparkamarát Sendlein János elnök és Wolff Gerő dr. titkár képviselték.

Vásárigazgatók: Horváth Jenő, Herczmanszky Imre, Siklaky Iván és Ágoston Miklós titkárok voltak. Az igazgatóság kereskedő-megbizottja Milhofer Imre volt.

A vásár célja az összes érdekelt megyékben ismertette lett. Falragaszok és hirdetések 450 bel- és 420 külföldi vasútállomásra küldtek. A vásárt ismertető tájékoztató közlemények

közöltettek az összes németbirodalmi, svájci és hollandiai konszultusokkal, az összes németbirodalmi, svájci és ausztriai kereskedelmi kamarákkal és börzékkel.

A hazai sajtó részben közvetlenül, részben a Budapesti Levelező útján lett ellátva híradásokkal. A Wiener Börsen courierben állandóan hirdettük a vásárt. A külföldi sajtót a társelnök látta el, a „Telegraf Correspondenz Bureau in Wien“, a „Wolff Telegr. B. in Berlin“ és a „Continental T. Comp. in Berlin“ útján közleményekkel: 30 ausztriai és németbirodalmi lapnak azonkívül külön híradásokat küldött.

Az összes hazai, ausztriai, németországi, svájci, hollandi sör- és malátagyárosok, valamint az angolok is közvetlen felhívások útján lettek értesítve. Az angolok értesítését Blum Sándor r. b. tag volt szíves magára vállalni. Ezenkívül az el-

nökség az angol kir. gazdasági egyesület figyelmét is felhívta a vásár jelentőségére.

A gazd. egyesületek és törvényhatóságok a vásár ismertetésére és támogatására felkértek.

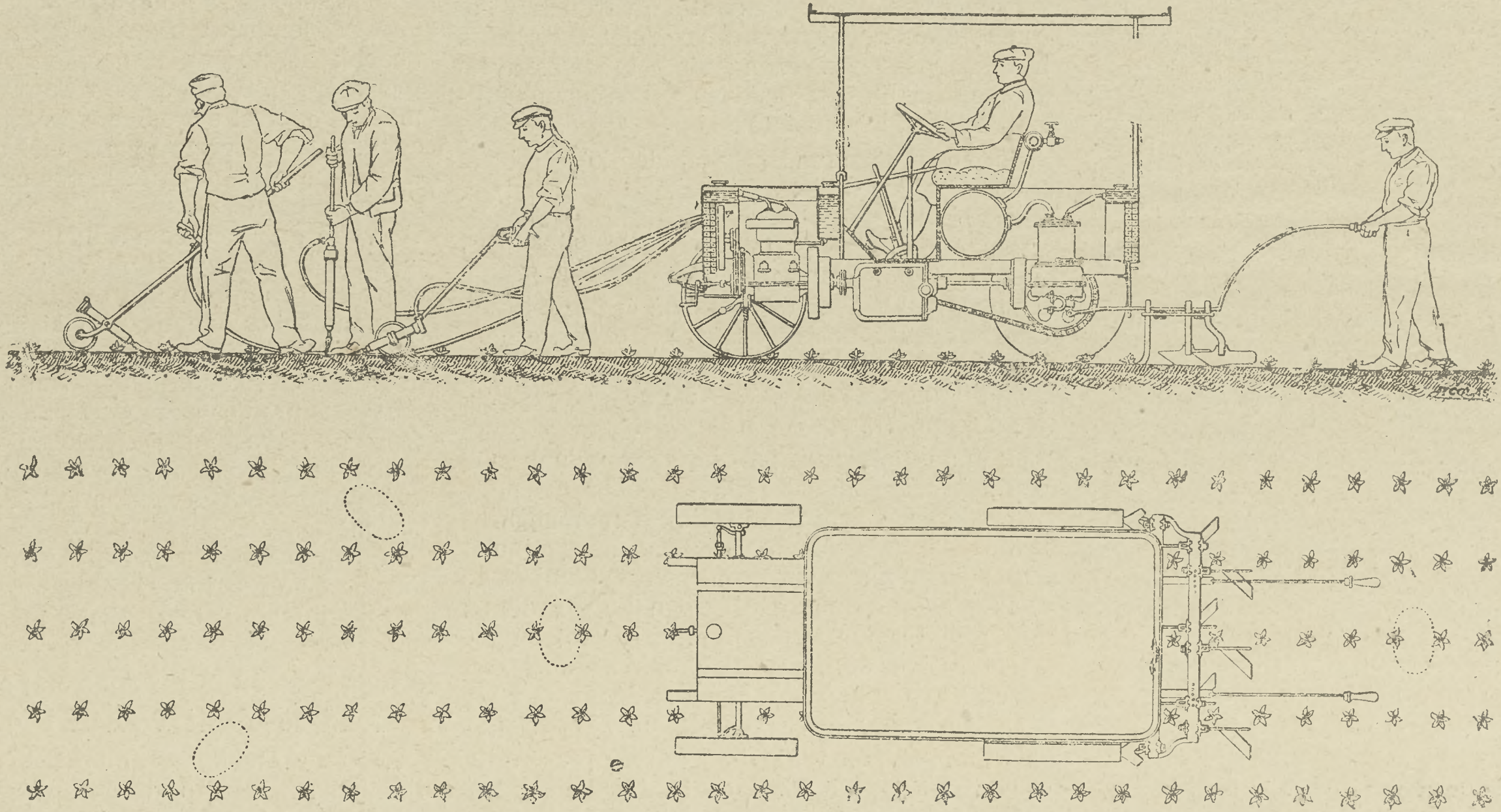
A levelezések száma megközelítette a 26 ezer darabot, ebből 22 ezer a nitram megyei egyesületeknek esik.

A vásár forgalmára és értékesítésére vonatkoznak a következő adatok:

Be lett jelentve 161 tételben 152.700, eladott a vásáron 44.700 métermázsza árpa. Legmagasabb ár volt 22 kor., legalacsonyabb 17 kor., az átlag 19.05 kor.

A vásáron a jelentékeny számú ausztriai és németországi gyárosok és kereskedőkön kívül testületileg képviselve volt a wieni és brünni sör és malátagyárosok egyesülete.

Mezey Gyula s. k. Herczmanszky Imre s. k.
társelnök. vásárigazgató.

84-ik ábra. Bajac répaegyező gépe komprimált levegővel.

építészeti igazgatóságnál, ő pedig okleveles segédtszét öhajtott. Hanem mikor tapasztalta, hogy értek valamit a gazdasághoz, hisz apám mellett kora gyermek- s ifju korom óta minden kis és nagy vakációban a gazdaságban forgolódtam későn korán, s 1 évig gyakornok is voltam, majd fél évig segédtszétje öregemnek; akkor megbékült a dologgal s belátta, hogy az iskolai tanulmányokat más is elsajátíthatja az életben, nemcsak gyakorlat utáni működés, de szorgalmas olvasgatás által, mint ő is tette; hisz ő sem volt okleveles gazda, mégis elismerték róla, hogy egyike a legkiválóbb főtiszteknek a hazában.

Nevét nem említem, mert megharagszik, ha dicsérem; egyszer csak kezdőbetűit tettem ki egyik cikkemben, hivatkozva kísérleteire s megaprehendált érte, mert tulszerénysége ilysmit nem szeret. Egy akadémiát végzett, kiténő oklevéllel bíró gazdatársam, ki a tanári pályára készült, de utóbb mégis a gyakorlati gazdatiszt-ség lett kenyere, úgy nyilatkozott erről a főtisztről, pedig más uradalomban volt alkalmazva, hogy noha bejárta egész Magyarországot, jobbat nem talált, szerinte ez a legelső gazdatiszt ha-

zánkban. Én is hozzá csatlakoztam s valamennyien, kik igazán jól ismertük őt. 17 éves korában lett gyakornok, 18 éves volt mikor már irnokká léptették elő, 19 évvel már ellenőr volt s 22 éves korában a legnagyobb kerület kezelőtisztje lett ispáni czimmel, 26 éves korában kasznár czimmel kerületi főtiszt, 30 éves alig mult, már tisztartó s talán 36—37 éves korában felügyelője lett Y. gróf valamennyi uradalmának teljhatalommal; de meg is érdemelte, mert vaszorgalma, kitartása, erélye s alkotó képessége folytán óriásilag emelte az összes birtokok jóvedelmét és azokat valóságos mintagazdaságokká varázsolta egytől-egyig. És ilyen kiváló embert, ily zseniális gazdát 49 éves korában nyugdíjaztak, mikor teljes szellemi s testi erejének delelőjén állott; de hát ilyen a főuri szeszély s ez ellen nincs ir e földön. Ez volt szinte egyik példányképem.

No, de most veszem észre, hogy tulajdonképen nem is az én diákeletemről, hanem főnökeimről regélek s vig események elbeszélése helyett voltaképen igen komoly dolgokkal traktálom kedves olvasóimat, miért is bocsánatot kérek s ezennel elmondok néhány megtörtént ese-

tet abból az időből, mikor még én is ifju és bohó valék. Hej, de régen volt, talán nem is igaz; pedig úgy tűnik fel, mintha tegnap lett volna.

Vasárnap volt, júniusi forró napsugár süttött arcunkba, midőn Tóni barátommal az ő kordélyán baktattunk T. felé, hol egy jó pajtásunkat leptük meg látogatásunkkal. Ebéd után volt, meleg is volt s Tóni hamarosan elszunyadt, a gyeplő kihullott kezéből, a ló lépésben ment, de folyton balfelé tartott; én észre vettem a dolgot, de nem akartam kartársam edes álmait zavarni, hát — noha előre láttam a katasztrófát — csak hagytam jönni, a minnek jönni kell és vártam az „esemény“ bekövetkeztét. A rud a ló jobb oldalán lévén, mindig nyomta szegény párát kissé balra s végre annyira ballagott, hogy a bal kerék az országút bal árkába esuszott, a kordély felbillent, a ló megállt s a következő pillanatban én kigurultam az árok tulsó partjára, Tóni pedig rajtam át gurult még egy méterrel odább. Persze, mikor az anyafölddel érintkezésbe jutott, felébredt s bámulva nézte a helyzet mikéntjét;

Az 51824. számú
és 196ll. számú

CASE

automatikus aczélcseplőkészlet
gőzeke

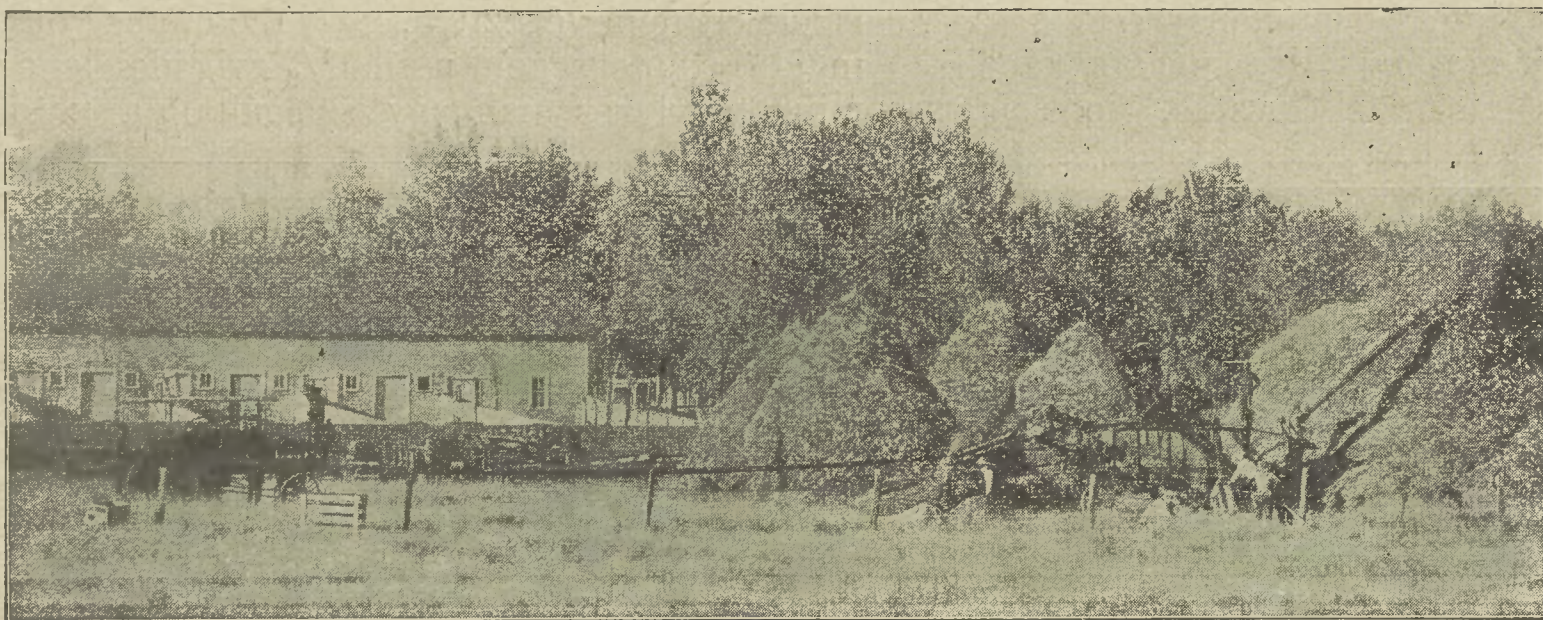
kiállítva lesznek a

TATTERSALL

kiállításon június 5—10. közt.

Vezérképviselő:

HAHN ARTHUR Budapest,
Üllői-ut 52/b.

KÉRDÉSEK ÉS FELELETEK.

Kérdés. Bizonyítvány a gazdatisztnek.

Ha a gazdatisztnek, ki a szolgálatát ezelőtt egy évvel, a földbirtokos beleegyezésével elhagyta, de a bizonyítványt a földbirtokos már többszöri ajánlott levélbeli kérésére sem adja ki, sem ezt meg nem okolja, hol követelheti a gazdatiszt ennek kiadását?

Megjegyzendő, hogy én Szerbiában vagyok, míg a kérdéses birtokos Zomborban lakik s így sem velem, sem az illetékes hatósággal személyesen nem érintkezhetek. Szíves felvilágosítást kér Vel-Orásja, 1909. május 30.

Kardos János.

Kérdés. Rugós ló patkolása.

Egy fiatal 4 éves lovat vettem, a melyet első lábaira valahogyan csak meg tudtam patkoltatni, de a hátulsókat ne adj Isten! hogy meg lehessen yasalni. Patkoló kalodánk közelünkben nincsen és most tanácstalan vagyok ezzel a veszett állattal szemben. Valami életrevaló módszer tanácsát nagy köszönettel venném. Z. B.

Kérdés. Későn kelő burgonya.

Április végén ültettem el korai rózsza- és imperator-burgonyámat, a melynek gumói egészségesebbnek látszottak és még ma sem keltek ki (máj. 31.), bár csirában vannak. Tavaly a gyűrűbetegség kezdő felléptét észleltem burgonyámban, valjon nem az okozza-e ezen lassukelést, hogy fertőzve vannak a gumóim? P. K.

Kérdés. Ugarmivelés grubberekkel.

Helyes-e az olyan ugarmivelés, a mely abból áll, hogy az első szántás után, a mely boronálva és hengerezve lesz, a második szántást és a harmadikat grubberekkel helyettesítjük és a grubberezett földeken boronáljuk és hengerezzük azon módon, ahogyan azt a tavaszi vetések alá tenni szoktuk. L. M.

Felelet. Hereunt luczernás megjavítása című kérdésre.

Az előadás szerint a luczerna csakugyan azért nem diszlik, mert unja a földjét. Ezen hereuntság a földekben nem egyforma ideig tart. Némi földben 6 év múlva jöhet újra a luczerna.

Más földekhez 10—12 év is elkelő. A hereuntság abból áll, hogy a luczerna gyökerei az alsó réteg káli- és foszforsavkészletét kimerítették. Ezen kell tehát segíteni. Ezt csak ősszel végezhetjük akként, hogy magyar holdankint 250—300 kg. szuperfoszfátot és 80 kg. kénsavas kált szórunk el. A téli nedvesség folytán ezek behatolnak a termőrétegbe és a luczernát nagy diszlésre ösztönzik. Ha évről-évre megismételjük ezeket a műtrágyaadagokat, akkor maximális termésre számíthatunk s a hereuntságnak nyoma sem lesz. C.

Felelet Rétek trágyázása istállótrágyával című kérdésre.

Nem nehéz megérteni hogyha istállótrágyát terítünk el egy rétre azzal a szándékkal, hogy termékenyebbé legyen, úgy ezt a célt csak nagyon kis mértékben érhetem el. A szétterített istállótrágyából temérdek szénsavas ammoniak párolog el. Pedig ez a ható szer csak egy hányada hatol be a rét földébe. Az organikus nitrogén ott marad a trágya száraz részében, melyet tavasszal legereblyézek róla. Ez okból minden habozás nélkül lehet kimondani azt, hogy a rétre nem való istállótrágya. Műtrágyákkal ilyen pocskolás elő nem fordulhat. Ha réjtét javítani akarja, akkor szórjon el a hó eltakarítása után magyar holdankint 200—280 kg. szuperfoszfátot és 70—80 kg. koncentrált kénsavas kált. Április hóban pedig 80—120 kg. chilisalétromot. Ezeknek nagy hatása szemmel látható lesz. Mocsaras rétekre azonban nem ajánlom alkalmazni, — mert prédálás lenne. P.

Felelet. Védekezés a vértetű ellen? cz. kérdésre.

A vértetű (Schizalura lanigera) világosbarna tetű, mely sűrű fehér pehellyel van körülövezve. Ha ujainkkal szétnyomjuk, vörösszínű váladéka van, ezért nevezik vértetűnek. Tulnyomlag az almafákon jelentkezik, a kéreg hasadásaira tapadva a fa nedvét kiszívja. Ha tömegesen jelenik meg, akkor a fa életét teszi kérdésessé. Ha egyenkint lépett fel, akkor az egyes tetveket összenyomás által kell megsemmisíteni, ha már kolóniákban lépett fel, akkor gyümölcsfacarbolineummal kell a fa ágait bekenni. Ez hatásos szer. Kapható Schacht cégénél Braunschweig,

ugyszinte Ermisch Burgban Magdeburg, mellett. Az ára 2 és fél márka 5 kg.-ért. Higitatlan állapotban a fáságakra lehet fölkenni, zöld ágak és hajtásukat ne kenjük be vele, mert ártana nekik. C.

Felelet. A rovarfogó enyvégyűrűk alkalmazásának ideje című kérdésre.

A gyümölcsfák sok ellensége ellen kell és lehet az enyvezett gyűrűkkel célt érni. A fogógyűrűket június és júliusban kell a fák derekára kötni és gyakorta utána nézni, hogy mi az eredmény? Októberben ezt meg kell ismételni. Tél elején kell a fák derekát lekaparni és lekefélni és a hulladékokat elégetni, telelelén a fák törzsét bemeszlni és tavasz elején a hernyófészkeket vagy leszedni vagy petroleumfáklyákkal leégetni. Ezek a védekezés terminusai. Kész fogógyűrűket W. Ochs Schmitten c. Taunus Németország

Felhívjuk

a t. cz. gazdaközönség figyelmét a

**** **budapesti** ****

gyapju-aukcziókra,

melyek első sorozata f. évi július hó 7-én veszi kezdetét.

Az aukcziókra felküldött és „Gyapjuárverések Magyar Általános Hitelbank, Budapest, Dunaparti teherpályaudvar“ címzett gyapjuküldemények a M. Á. V. összes vonalain tetemes díjkedvezményben, valamint ingyen raktározásban részesülnek. Bejelentéseket elfogad és mindennemű felvilágosítással szolgál:

Magyar Általános Hitelbank
Áruosztály — Gyapjuárverések
Budapest, V., Nádor-utca 12. sz.

én pedig mint egy Mefisztó, nevettem nagyokat az árokparton, tartva hasamat két tenyeremmel. „Kié a szegény, azé a guny is!“ morogta barátom, ki ugyan nem ütötte meg magát ép úgy, mint én sem, csak kissé poros lett, de bosszantotta, hogy kinevetem; én pedig azt a szerény véleményt mertem kockáztatni, hogy kinek gyepő van a kezében, az ne aludjék. Nem is aludt el a koma máskor.

Ez a barátom különben keresztvízen más nevet kapott s a bérmlás szentségében is más névre kapta a püspöki kéz poflevesét, de mi, ezébeliek csak Tóninak hívtuk, mert volt olyan lova is a többek között, melynek időközönként csökönység volt tulajdonsága és nem egyszer le kellett szállni a tulajdországa s a gebe után tolni — parasztosan tóni. — Így lett aztán, nem a ló, de az ur neve Tóni, meghitt baráti körben. Hej, hányszor toltam én is azt a kordélyt vele vagy a tanítóval együtt, ha a huzni nem akaró dögön mentünk valahová. De azért mindig jól mulattunk. Fiatalság, jókedély és egészség meg volt és ez a háromság aranyozta be napjainkat.

Különben Tóni jeles fiú volt, gyönyörűen tilinkozott és furulyázott, írása olyan volt, mint egy kalegrafusé, elmehetett volna kataszteri mérnöknek bátran; pedáns hivatalnok volt, jó gazda és kivált a birkához értett kitünően. Azután meg aranyshájú sz. Jánosnak is b. illetet volna, mert csengő hangján oly gyönyörű szóvirágokból fűzött tósztokat mondott név, születés és egyéb ünnepnapok alkalmával, hogy mindenki ámult, bámult rajta. Ez a jó pajtásom is ideálm volt sok tekintetben s magam is megpróbáltam nyomdokait követni, de nem minden téren sikerült ez s a dikezióknál bizony nem arattam oly babérokat, mint ő. pedig egy régi szónok tanácsát követtem, ki így magyarázta a jó fölköszöntő kellekeit:

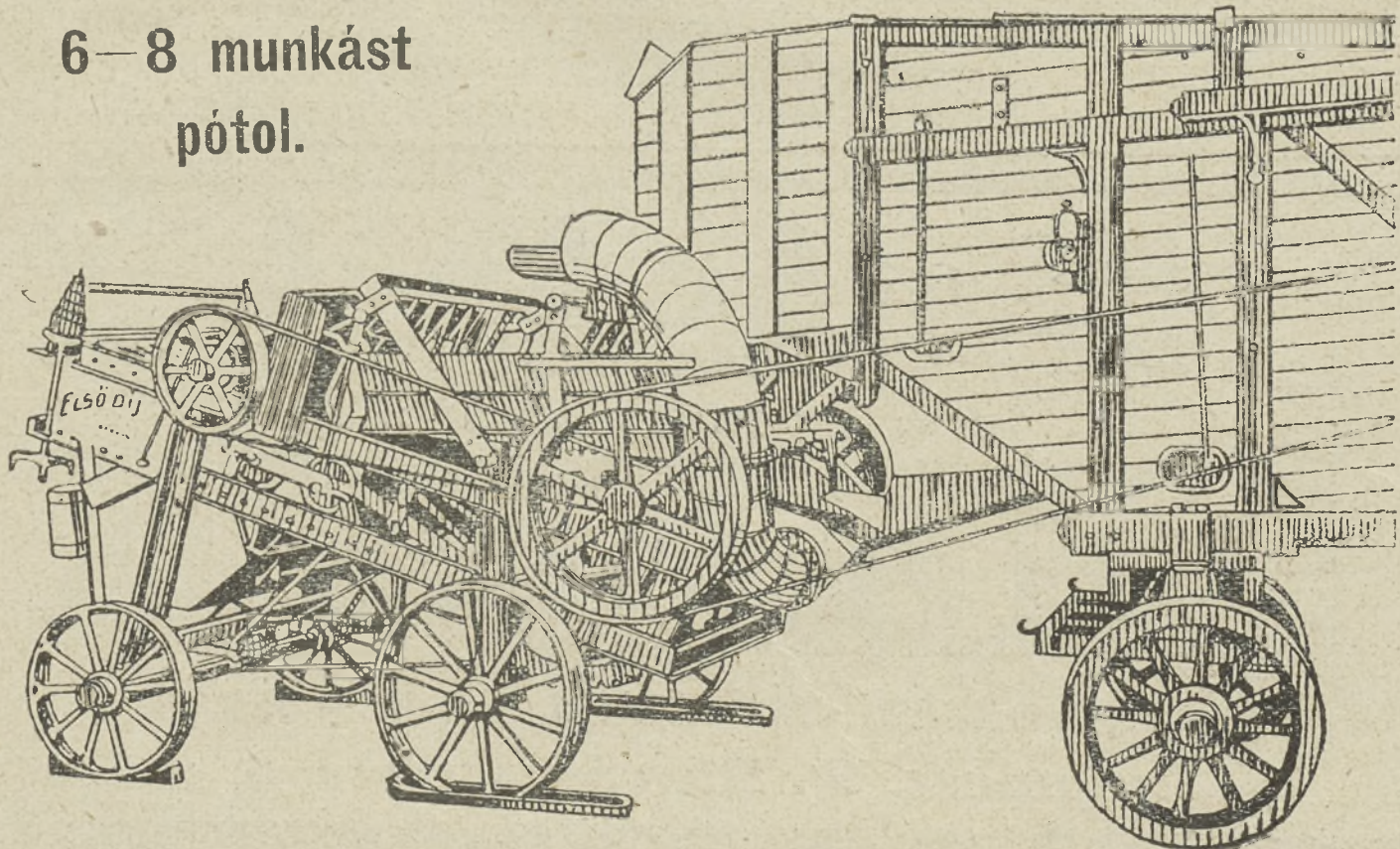
»Steh schnell auf
Mach's Maul auf
Und setz dich trauf«

szóval a tósztr rövid s velős legyen, talpraesett, mint a macska s találó, mint a fotografia. Hanem

azért nem jártam úgy, mint abban a régi jó világban egy áldott jó lelkű tisztartó bácsi, ki jóízű nevetéséről volt híres. Bátyánk is szeretett ünnepélyes tósztokat mondani s azzal dicsekedett, hogy azt úgy betéve mondja mind, nem betanulva, hanem akkor gondolja ki (ex abrupto), tehát alkalmi szónoknak tekintették. Egyszer aztán egy József napkor G-án fel áll s a nagy vendégkoszoru előtt elkezd: „Tisztelt hölgyeim és uraim!“ aztán megáll, elgondolkozik, újra kezd, de uraimnál tovább nem megy, kezdenek mosolyogni, az öreg zavarba jön, néhány fiatal ur (kérem, én nem voltam közöttük) köhögni kezd olyan gyanusan, mintha a nevetést palástolná, ez már egészen kihozta a bályót a konceptusból s bosszusan leteszi felemelt poharát, fogai közt mormogta: „fene egye meg a dógát, úgy tudtam otthon, aztán most nem jut eszembe“. Persze erre kitört a hahota s a mi bályánk dicsfénye egyszerre lelohadt; nem is szónokolt többet.

(Folytatjuk.)

6—8 munkást
pótol.

WELGER-féle szabaldalmazott szalmaprés-elevátor (kazalozó)

az **egyedüli**, mely minden emberi segítség nélkül, **teljesen önműködően** kötöz is. Bálók nagysága **szabályozható!** Alkalmazható **minden gyártmányu** cséplőhöz, **anélkül**, hogy az eddiginél erősebb mozgony válnék szükségessé. Elpusztíthatlan tartóssága, feltétlenül megbízható, háládatos szerszám. — **Kizárólagos** gyártója és egyedüli elárusítója hazánkban és a Balkánon az

Első Magyar Gazdasági Gépgyár részv.-társ.

Budapest, VI., Váci-ut 19. — Tessék prospektust kérni.

Nagy uradalmakban kívánatra díjmentesen bemutatjuk.

0-18 márkáért méterenkint lehet beszerezni. A nevük e czégnél „Merles Obst Madenfallen“. A Carpopapsa Pomonellának az alma és más gyümölcsök legveszedelmesebb ellenségének a leghatásosabb pusztító eszköze ez. C.

HIREK.

Időjárás Jásznagykunszolgokmegyében. Mult heti értesítem postára adása után jött a már régen, minden gazda által várt jótékony, minden növényi életet a végpusztulástól megmentő meleg esőzés, a mely május 27. délutántól 28., 29., 30-ikán kisebb-nagyobb mennyiségben mintegy 30 milli csapadékot tett ki. A mely nem bőséges ugyan, de ennélkül ezen a vidéken a legnagyobb inség következett volna be. Nagy előnye ezen esőzésnek, habár nem sok volt is, az volt, hogy csendes, szélnélküli, mérsékelt meleg idővel esetetett 4 napon át, a mi a növényzetre rendkívül üdítőleg hatott. Igaz, hogy ezen esőzés már nem igen javíthatja meg a terméskilátást, mert a mit a rossz tél és még sokkal rosszabb tavasz elrontott, azt már nem hozhatja helyre, a buzákat nem sürítheti többé meg, de megmenté a létezőt a végpusztulástól. Most már volna remény, ha hamarosan ismét legalább ennyi eső következne be, hogy általában e vidéken egy középtermésen jóval aluli termésünk lehetne. Azért jelzem, hogyha hamarosan következne be egy újabb kielégítő eső, mert a mostani esőzés a terméseredményt még korántsem biztosíthatja. A tulságosan kiszáradt, elcsigázott, hátra maradt vetés mikorra magához tér és fejlődésnek indulna, újabb eső nélkül a talaj ismét kiszárad és a fejlődés is megszűnik. Középtermésen aluli eredményt pedig azért jelzem, mert még ezentuli kedvező esős időjárás esetén egyeseknek lehet ugyan közép, sőt jó középtermése is, de a legtöbb buza oly ritka és sok előzőleg már elsült, hogy bizony azokból nem igen lehet 2—3 mázsánál többet várni. Jásznagykunszolgokmegye, 3/VI/909. N.

Személyi hir. A Gondviselés ritka kegyéből most tartja aranylakodalmát id. Sporzon Pal nyugalmazott tanár Magyaróváron. A köztiszteletben álló férfit hetvenkilenc éves. 1859-ben vezette oltárhoz nejét, Maingold Annát. Családi életét több gyermekkel áldotta meg az ég. Legidősebb fia, ifju Sporzon Pál, magyaróvári akadémiai tanár. — A zártkörű családi ünnephez szívünk mélyéből küldünk üdvözetet.

A termésbecslés adatainak közzététele. Az elmúlt tél zordonsága és hosszu volta, a melyhez még tavasz elején kedvezőtlen időjárás szegődött, az őszi és illetőleg a tavaszi vetéseket fejlődésükben kedvezőtlenül gátolta. Éppen azért a termés jelenlegi állapota egy mostani becslést szerfelett bizonytalanná tette. A földmívelésügyi miniszter rendeletére ez idén a junius hó elején közzétenni szokott számszerű termésbecslés adatait későbbben teszik közzé s így a junius 3-ikára ígért termésbecslésben számszerű adatokat nem tesznek közzé. A számszerű adatokkal való termésbecslés először jun. hó 18-án fog az érdekelteknek rendelkezésére állani.

A gabonavámok felfüggesztése. Az osztrák politikai körök kezdenek kijózanodni abból a tervezetéből, a mellyel a gabonavámok felfüggesztésére törekedtek. Kezdi belátni, hogy nemcsak politikai okok teszik lehetetlenné a gabonavámok felfüggesztését, hanem gazdasági okok is. Igaz ugyan, hogy Magyarországon éppen úgy, mint Ausztriában, nincsenek nagyon bőviben a buzának, de azért nincs olyan rettenetes nagy hiány buzában, mert például a rozs

és buza ára között még mindig elég nagy a különbség. De meg aztán hogyan volna lehetséges aratásig, tehát elég rövid idő alatt olyan nagy buzamennyiséget importálni, mint a mennyiért érdemes volna a gabonavámokat felfüggeszteni. Ezek azok a gazdasági okok, a melyek mindenestre illuzióriussá tennék a gabonavámok felfüggesztése által teremtett eredményeket. De mindentől eltekintve, biztos tudomásunk van arról, hogy nálunk az illetékes körök semmi szín alatt sem hajlandók az osztrák kormányt ezt az újabb, a magyar mezőgazdaság ellen irányuló törekvését támogatni és így hiába biznak Ausztriában a gabonavámok felfüggesztésében, abból ugyan semmi sem lesz.

Nemzetközi gazdaszövetség Budapestben. A magyar gazdaszövetség legutóbbi választmányi ülése Paikert Alajosnak, a magy. kir. Mezőgazdasági Muzeum helyettes igazgatójának indítványára elhatározta, hogy mozgalmat indít egy nemzetközi gazdaszövetség alapítása végett, melynek székhelye Budapest lenne. A szövetség olyképen működne, hogy az egyes államok országos mezőgazdasági testületeinek kiküldöttei évente nagygyűlést tartanának, miáltal ez a szövetség központjává válnék az egész világ mezőgazdasági érdekeinek. Az évi gyűlésen a világ összes gazdasági kérdéseit vitatná meg és az elfogadott határozatokat az összes fontosabb államok kormányai elé terjesztenék. A tervet szerint Budapestben a szövetségnek egy központi irodája lenne, mely állandóan működne s egyuttal egy nemzetközi mezőgazdasági szemlének kiadásával foglalkoznék. Az évi nagygyűlést minden esztendőben felváltva, más és más helyen tartanák meg. A magyar gazdaszövetséget e mozgalom megindítására azoknak a fontos és közös érdekű kérdéseknek a megvitatása vezette s a szövetség létesítésével nem kíván a már megalkotott római nemzetközi mezőgazdasági intézettel szemben állást foglalni, hanem azt mindazon kérdésekben, melyekkel a római intézet szervezeténél fogva nem foglalkozhatik, az előbbi kiegészíthetné és támogathatná. Desseffy Aurél gróf, a ki a szövetség ülésén elnökölt, igen rokonszenvesen fogadta a tervet s a választmány egyhangulag magáévá tette s az előmunkálatokkal Paikert A. vezetésével külön bizottságot bízott meg. Mint halljuk, a szövetség tervezője a közép-európai gazdasági egyesületek legutóbbi berlini tárgyalásai alkalmával érintkezésbe lépett az egyes államok mértékadó személyeivel s minden jel arra mutat, hogy úgy az összes osztrák, mint német gazdaszövetségek hozzájárulnak a tervezett nemzetközi szövetség felállításához.

Magyarország részvétele a nemzetközi biztosítási kongresszuson. A VI. nemzetközi biztosítási tudományos kongresszusnak, mely július 7-től 14-ig Wienben ülésezik, tárgysorozatán egy a bírálati alapon folytatott magán- (élet- és kár-) biztosítási ügy, mint a munkás- és népbiztosítás közébe vágó kérdések megvitatása szerepel. Magyarország ezen kongresszus jelentőségéhez méltón lesz ezuttal is képviselve. Értesülésünk szerint ugyanis a kongresszuson nemcsak a biztosításügyi tudomány és irodalom művelői, valamint a gyakorlat terén működő férfiak vesznek számosan részt, de elküldi a képviselőit a magyar kormány is, mely az 1906-ban Berlinben tartott V. kongresszuson is, — Ausztria részvételétől függetlenül — megfelelően képviseltette magát. A kiküldött és már a kongresszus irodájának is bejelentett kormányképviselők a következők: Az igazságügyminisztérium részéről: dr. Thirring Lajos kuriai bíró, a kereskedelmi minisztérium központja részéről dr. Emich Gusztáv min. osztálytanácsos és az állami mun-

kásbiztosító-hivatal részéről dr. Mencsik Ferencz alelnök és dr. Sigmond Emil min. titkár, a földmívelésügyi minisztérium részéről pedig Roth Loránt min. tanácsos és Rubinek Gyula, az OMGE igazgatója.

Kertészeti kiállítás Szegeden. Szegeden a pünkösdi ünnepek alatt rendezendő kertészeti kiállítás alkalmából az „Országos Magyar Kertészeti Egyesület“ szintén hozzájárult a kiállítók jutalmazásához egy darab arany- és 2 darab ezüstplakettel (Ocker-emlékérem), valamint 5 darab egyesületi bronzéremmel. A kiállítással kapcsolatosan a pünkösdi vasárnapján kezdődő III. kertész-kongresszuson az egyesület kebeléből részt vesznek: Emich Gusztáv, Czobor Béla, Petz Ármin, Mihálovics Béla dr., Kopeczky Sebestyén, Lokovsek Antal, Szabó Ferencz, Bogay Gyula, Bossány Jenő. A kongresszuson a gyenélkedő Kardos Árpád szerkesztő-titkárnak a „Kertészet mint ipar“ című értekezését Kopeczky Sebestyén fogja előadni.

A szegedi országos kertészeti kiállítás ünnepélyes megnyitása vasárnap délelőtt folyt le nagyszámu és diszes közönség jelenlétében. Lázár György dr. királyi tanácsos, polgármester, védnök megnyitó beszéde után Szabó Kálmán országos kertészeti egyesületi elnök és Horváth István alelnök mutatták be a notabilitásoknak és idegeneknek a kiállítást, melynek gazdag anyaga az ujszegedi parkban, a Vigadóban és sátrakban van elhelyezve. Az ország minden vidékének kertészete képviselve van cserepes és levágott virágokkal, gyümölcsfákkal és zöldség-félékkel. Érdekes látványosság a dr. Bodor Antal gazdasági egyleti igazgató által létesített csinos sajtópavillon, melyben a gazdasági szakkönyveken és lapokon kívül az összes nagyobb politikai, szépirodalmi és szaklapok vannak kiállítva. Sok nézője akad a remek gyümölcs-, virág- és zöldség-utánzatoknak.

Mezőgazdasági és iparkiallítás Oroszországban. Kiállítás Kasánban. A folyó év nyarán mezőgazdasági és iparkiallítást rendeznek Kasánban. Ezt a kiállítást kezdetben helyi érdekű kiállításnak tervezték, melyen az első terv szerint csak a Wolga és a Kama vidéke vett volna részt, de a terv oly nagy érdeklődést keltett, hogy később nemzetközi kiállításá bővítették azt ki. A kasáni kormány az orosz külügyminisztérium utján részvételre szölitotta föl Németországot, Magyarországot és Ausztriát, továbbá Angliát és Svédországot, mint a mely államok leginkább vannak érdekelve a Wolga és Kama vidékének kereskedelmében. A kiállítást a kasáni kormány a saját költségére rendezi az orosz kereskedelmi, földmívelésügyi és közoktatásügyi minisztérium támogatásával. A kiállítás célja, hogy a Wolga- és Kamavidék iparát és mezőgazdaságát bemutassa. A kiállítás az iparoktatás mai állapotát is be fogja mutatni. A kiállítás különlegessége a tűzbiztos építkezés, a tűzoltási ügy és a tüzesetek elleni védekezés céljait szolgáló eszközök bemutatása lesz. A kiállítás öt csoportból fog állani.

Oroszország importja 1908-ban. Az orosz behozatalnak óriási emelkedése, a mely Oroszország utolsó három évi külforgalmát jellemezte, 1908-ban is meg volt. A behozatal ugyanis a lefolyt évben 45·8 milli rubellel emelkedett a megelőző évhez képest. A behozatal az egyes árucsoportok között a következőképpen oszlott meg: élelmiszerekre 123·4 millió, nyersanyagokra és félgyártmányokra 406·8 millió, élő állatokra 1·4 millió és gyártmányokra 715·7 millió rubel esett. Elsősorban a gabona behozatala emelkedett, még pedig 11·7 millió pudról 13·7 millió pudra, azután a gyapoté, a pamutáruké és a gépeké. A mezőgazdasági gépek közül az egy-

Arankamentes
vagy legalább
arankamentesíthető
Kisarankás

LÖHÉRG-

LIGERNA-

magot

vásárol

a legmagasabb áron

HALDEK

magnykereskedése, József főherceg ő cs. és kir. fensége udvari szállítója
Budapest, V., Bálvány-utca 6. szám.

szerűbb eszközök behozatala emelkedett, az összetett gépekké ellenben csökkent. Leginkább emelkedett a Németországból, Angolországból, Franciaországból, Magyarországból, Ausztriából, Németalföldről, az Egyesült-Államokból, Egyiptomból és Indiából való behozatal, míg a Belgiumból, Olaszországból, Svájcából és Svédországból való behozatal csökkent.

A bornyilvántartás rendelete. Az új bortörvény értelmében azok a termelők, a kik bort eladásra termelnek, továbbá a borkereskedők, kimérők és kismértékben árusítók bornyilvántartást kötelesek vezetni. A törvény azonban följogosítja a földmivelésügyi minisztert, hogy a törvényhatóságok előterjesztéseire fölmentést adhasson a nyilvántartás vezetése alól. A bornyilvántartás vezetésére vonatkozó szabály a törvény végrehajtási rendeletében lévén megállapítandó, e tárgyban a földmivelésügyi miniszter elnökletével a kereskedelemügyi és a belügyi miniszterek kiküldötteinek részvétele mellett s bortermelők és borkereskedők bevonásával szűkebbkörű értekezlet tartatott s ennek eredményéhez képest a földmivelésügyi miniszter május hónap 28-án rendeletet adott ki, mely a bornyilvántartás vezetésére július 1-től kezdve kötelező. Az új rendelet szerint azok, a kiknek *négyszer kataszter holdnál nagyobb szőlőjük nincs*, ha törkölybort nem készítenek és bor adásvételével, kiméréssel, vagy kis mértékben való árusítással nem foglalkoznak, a bornyilvántartás vezetése alól, — **Zemplén vármegye kivételével** — a többi törvényhatóságok területén fölmentetnek. Zemplén vármegyében ellenben a törvényhatóság kívánságához képest senki sem kap fölmentést. Az egyes adatokat a szüreti nagyobb forgalomra való tekintettel az évnek szeptember 15-től november 15-ig terjedő szakában legkésőbb *nyolcz* nap alatt, az év többi részében pedig *három* nap alatt kell bejegyezni a nyilvántartásba. A rendelet részletes utasítást tartalmaz olyan esetre is, midőn a kereskedők a mustot, vagy magát a szőlőtermést, illetőleg szőlőcsefrét többektől vásárolják össze és együtt dolgozzák föl. A nyilvántartás évenként legalább egyszer lezárandó s az abba tett utolsó bejegyzéstől számított öt évig megörzendő. Az új rendeletet a Budapesti Közlöny május 30-iki száma közölte.

A borértékesítő szövetkezetek állami segítése. A magyar szőlősgazdák országos egyesülete már régebben mozgalmat indított borértékesítő szövetkezetek létesítése érdekében. A földmivelésügyi miniszter a törekvést támogatja és a szövetkezeteket állami segítségben fogja részesíteni. E célból *két millió koronát* fog előirányozni.

A gazdasági munkásközvetítés. A földmivelésügyi miniszter vármegyénként és községenként a mezőgazdasági munkásközvetítést és az így létesült szerveket a földmivelésügyi minisztériumba összpontosította. A minisztérium munkásügyi osztályában állandóan nyilvántartják a munka- és munkáskeresletet és sokszor táviratban hívják a munkást a munkaalkalomhoz, hogy oda minél rövidebb idő alatt eljusson. Az intézménynek a munkások széles körében való népszerűségét bizonyítja, hogy ezideig nyolczvanezer munkást az országos szervezet állított munkába és évről-évre nagyobb népszerűségű az ingyenes munkásközvetítés, mely azóta, hogy az amerikai visszavándorlás nagyobb arányt öltött, még azzal is kibővült a múlt esztendőben, hogy a Fiumében partra szálló vagy a hamburgi kikötőből vasuton hazai gyekvő és Amerikában megcsalódott mezőgazdasági munkásembert már Zsolnán várja a földmivelésügyi minisztérium hivatalnok, a ki közli vele a nyilvántartott munkaalkalmakat. A földmivelésügyi miniszter ezzel az intézkedéssel azt célozta, hogy a visszavándorló munkásember, a ki meglehetősen keserűséggel lép ugyanis az amerikai család után a hazai földre, hazájába való visszatérése első percében érezze, hogy az állam kiterjeszti rá gondozó kezét. A földmivelésügyi

minisztérium munkásügyi főosztályában ez idő szerint igen sok munkát kereső munkás van bejelentve. A legutóbbi értesítés szerint Mezőkövesden 600, Bácsszenttamáson 250, Nagylakon 100, Sajtényban 130, Megyesztyháza 50, Magyarbányán 40, Tóthbányán 40, Recsen 40 munkás aratási s más gazdasági munkára vállalkoznak, Szegeden 100 kubikos ajánlkozik. Az érdeklődő munkaadóknak közvetlenül a községi elöljáróság szolgál közelebbi felvilágosítással.

Birtokvétel. A *Magyar Telepítő és Parcellázó Bank Részvénytársaság* parcellázás céljából megvette *Andrássy Sándor* grófnak Pestmegyében *Vecsés* község határában fekvő 1500 holdas uradalmát 1.100.000 koronáért.

Az egy-gyermekrendszer ellen. Annak a mozgalomnak következtében, melyet az *egyke* ellen somogyvármegye indított meg, *Simontsits* Elemér, Tolna vármegye alispánja elrendelte a szükséges statisztikai adatok beküldését, hogy a megye minden egyes községének népesedési és szaporodási viszonyai, különösen a születések, megállapíthatók és más vidékek viszonyaival összehasonlíthatók legyenek. Az adatok beérkeztek és *Forster* Zoltán főjegyző földolgozta azokat. E tárgyban legközelebb az alispán értekezletre hívja össze a kiküldött bizottságot, kiegészítve azt több, az ügy iránt érdeklődő taggal. A napokban tartott ily értekezletet Pécsen *Benyovszky* Móricz gróf, baranyamegyei főispán, a melyen szóvá tették, hogy Somogyvármegyének erről a tárgyról májusra tervezett értekezletét még nem hívta össze, a mit pedig a mozgalomhoz csatlakozott törvényhatóságok nagyban vártak. A pécsi értekezlet elhatározta, hogy a küzdelmet az egyke ellen Baranya vármegye *önállóan is megindítja*, és határozati javaslatot fogadott el, hogy az örökösödési, védőerő- és büntetőtörvénykönyv reformálódó, a *gyermektelen szülők megadóztatandók* az egy-gyermekes szülőktől a kedvezmény megvonandó s a többgyermekes szülőknél kedvezményt kell biztosítani. Baranyában az *egyke* pusztítása leginkább a Dunán és Drávamenti községekben, az Ormánságban (siklósi járás). Pécs környékén és részben a hegyháti és pécsváradi járásban észlelhető, egyesben a református, katolikus és görögkeleti népességben. Ennek a kórnak következtében Baranya vármegye születési arányszáma több mint egy százalékkal rosszabb, mint a jobb népesedési vármegyéké.

APRÓK.

A földoltás nitraginnal. Csillagfürtöt és serradellát nem lehet elvetni, mielőtt a földjét oly földdel be nem oltjuk, a melyben már egyszer termelt, avagy, ha e helyett nitragint, a mesterségesen előállított földoltó-anyagot használjuk. Sokszor a vöröshere és luczerna is csak úgy sikerülnek, ha ez a földoltás már előzetesen eszközöltetett. Bükköny, lóbab és borsónál is elősegíti a diszlest. A nitragint jelenleg Dr. A. Kühn, Zoologisch chemisches laboratóriuma, Bonn a. Rh. gyártja. Most egy új eljárás szerint készítik, a melynek folytán sokkal töményebb, sokkal több bakteriumot tartalmaz. Egy 2 márkás palaczk nitraginnal $\frac{1}{2}$ hektarra való vetőmagot lehet kezelni.

A Chasselas Berhandieri szőlő alany hybridet a francziák nagyon felkarolták. Finom borok termelésére kitűnő alany. Akár túl messze a föld, akár nélkülözi a meszet, diszlik mindenhol. A nemes vesszővel igen jól összeforr. A legfehérebb nagyon meszes földekben sem esik chlorosisba. Érdemes, hogy a magyarországi oltványszőlő birtokosok is ezt az alanyt fogadják el, mely a filloxerának teljesen ellentáll.

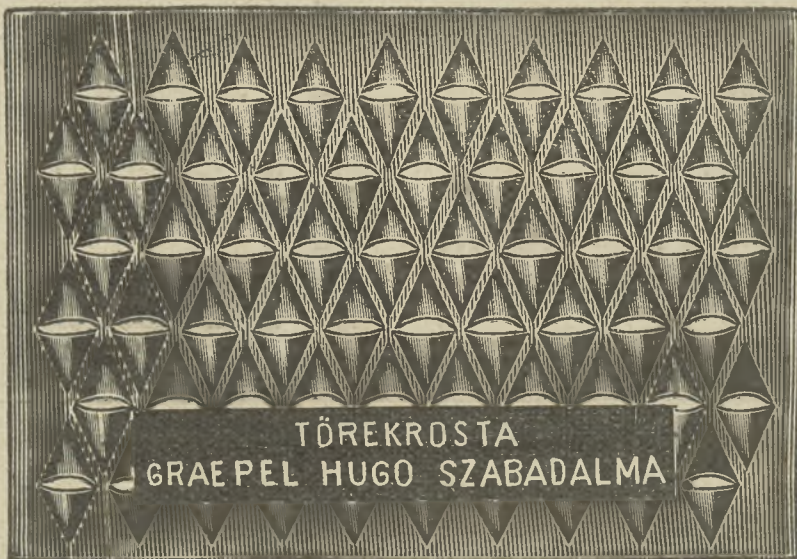
Jégverés leküzdése léggömbbel. Szalay László a Természettudományi Közlönyben a jégverés leküzdéséről cikket irt, a melyből közöljük a következőket:

Több éven át folytatott kísérletekből kiderült, hogy a jégesőt hozó felhőket nem lehet viharágyukkal megsemmisíteni. Némely vidéken a viharágyuk látszólag sikerre vezettek, azonban ezeket az eredményeket csak felületes megítéléssel lehet sikeresnek nevezni, mert azok a felhők, a melyek ellen a viharágyukat megszólaltatták, gyakran olyan alakulatok voltak, a melyek amugy sem veszélyeztették volna a termést. A viharágyuzás Ausztriában, Olasz-, Franciaországban és hazánkban volt leginkább elterjedve, szóval olyan államokban, a melyekben a szőlőművelést nagyban üzik, míg más államokban csak szórványosan folyomottak a viharágyuk segítségéhez. Meg kell jegyeznünk, hogy a szőlősgazdánk bizalmát a viharágyuzás még a balsiker előtt sem tudta megnyerni. Németországban még ma is sok vidéken nemcsak a zivatar-, hanem a jégesőt hozó felhőt is nagy szalmatüzek gyújtásával igyekeznek megsemmisíteni, illetve a zivatar- és jégesőt hozó felhőt a veszélyeztetett vidékről más irányba téríteni. De ezt a módszert sem tartják olyannak, mely minden körülmények között beválhatik; hatását inkább a véletlennek tulajdonítják s nem is tudott oly nagy mértékben sohasem elterjedni, mint rövid idő alatt a viharágyuzás. Miután a viharágyu által kilövelt örvénygyűrű hatástalansága nyilvánvalóvá lett, a robbantó erőt a felhőhöz közelebb kívánták vinni és pedig léghajó segítségével. Ily irányú kísérletekkel foglalkozik most két belga ember, névszerint Marga és Adhémar százados, kik léggömbök segítségével a jégfelhők közé robbanó anyagot juttatnak, a melyet azután bizonyos magasságban szétrobbantanak, ezáltal a magasba bocsátott petárda a felhő közvetlen közelében, vagy pedig magában a felhőben fejtené ki pusztító hatását. A léggömb átmérője csak 1'60 méter, köbtartalma 2'3 köbméter, sulya pedig 1 kg. 50 gramm. Minthogy az ilyen nagyságu ballonnak 2 és fél kilogramm felhajtó ereje van, így tehát 1 kilogramm robbanó anyagot könnyen vihet magával a magasba. Különben 1 kilogramm robbanó anyagra nincs is szükség, mert erre a célra $\frac{3}{4}$ kilogramm robbanó anyag teljesen elég, úgy hogy a ballonnak még $\frac{1}{4}$ kilogramm fölthajtóerő-többlet áll rendelkezésére. A robbanó anyag a léggömb alatt, tetszőleges távolságban, oly módon helyezhető el, hogy a ballont fel ne robbanthassa, sőt meg se rongálhassa. A gyújtás az indítás alkalmával kanócczal történik, a melynek gyújtási időpontja ki van számítva, illetőleg a kanóc nagyságával van megállapítva. Marga és Adhémar első kísérleteiket Dieghem belgiumi helység közelében június 9-én végezték, mely alkalommal egy ilyen 2'5 köbm. ürtartalmu ballontra, egy Rénárd ezredes által szerkesztett kis barométert alkalmaztak, a mely 7800 m. magasságig jelzi a légnyomást. De nemcsak Belgiumban, hanem Franciaországban is folytatnak ily irányú kísérleteket. Viole J. szintén a léggömböktől várt hatásos segítséget a jégeső ellen; szerinte csak léggömbökkel lehet a jégeső és zivatar ellen valóban sikeresen védekezni. E célból Fixinben (Cote

Graepel Hugó

betéti társaság.

Malomépítéset, gép- és rostalemezgyár.
Marchall Sons, Co. Ltd. Vezérügynöksége.
Budapest, V., Váci-ut 40—46.

Ajánlja:

Gőzcseplőkészleteit, malomgépeit, egész malomberendezéseket, lyukasztott lemezeket.

Szabadalm. Graepel-féle lemeztörekrostaít.

20.000-nél több kifogástalan üzemben.

Árjegyzék, leírás, minta kívánatra ingyen és bérmentve.

A kiváló bór- és lithiumos gyógyforrás

SALVATOR

vess- és hólyagbajoknál, köszvénynél, cukorbetegségnél és hurutos bántalmaknál kitűnő hatású.

Természetes vasmentes savanyúvíz.

Kapható ásványvízkereskedésben vagy a Szinye-Lipóci Salvator-forrás Vállalatnál Budapest, V. Rudolfrakpart 8.

d'Or departementben) 1907. október hó 17-én két méter átmérőjű, hidrogénnal töltött, gömbalaku ballont bocsátott fel a magasba, a mely 300 g-os tubin-féle petárdával volt felszerelve. Mintegy 1300 méter magasságban a petárda eldurant és a zivataros felhőben szemmel láthatólag világosabb folt támadt, a mely mindinkább ritkult és végre az a pontja, a hol a robbanás történt, kiderült. A felhő ezután lassan két darabra szakadt és végül egészen szétfoszlott.

A paprika Magyarországon. A paprika (capsicum annuum) történetével foglalkozik Augustin Béla dr., budapesti tudományegyetemi tanársegéd egy németnyelvű értekezésében. Ebben a paprikára vonatkozó legrégebb magyarországi irodalmi adatot — Tóth Béla nyomán — 1748-ra tette. Ernye József most a „Gyógyszerészek Értesítőjé”-ben két újabb fontos adatra hívja föl a figyelmet, mint a Tóth Bélánál régebbi adatra. Az egyik Bél (Belius) Mátyástól származik, a ki 1714—1749-ben pozsonyi német evangélikus lelkész volt s mint a XVIII. század egyik legkiválóbb geográfus-írója szerzett érdemeket. A Nemzeti Múzeumban őrzik egyik latinnyelvű eredeti kéziratát 1723-ból; czime: Tractatus de re rustica Hungarorum (A magyarok mezőgazdaságának leírása), a 218-ik oldalon, a 17-ik szakasz magyar fordítása így hangzik:

„Magyar bors Egyes helyeken a bors egy fajtáját termelik, de csak sik vidéken. Ennek magvai tokokban teremnek, a minőket a paszulynál ismerünk. A hosszú borstól, melyet Pliniusz ír le, alig különbözik, bár megérve vörhenyes a magja és piros a tokja. A Pliniusz-leirta hosszú borssal, ha megérik és fehér magvai előtűnnek, nemcsak alakjára, de csipősségére nézve is megegyezik. Ez a magyar bors ugyanis olyan csipős, hogy a szembe szórva, annak világát elpusztíthatja. Ezért sokan nem élnek vele. De használata mind a mellett igen elterjedt. Senki több borsos ételt nem fogyaszt, mint a magyarok. Mint ebből kitűnik, a magyarok a paprikát már 1723-ban általánosan használták fűszer gyanánt. — A másik adatot a Taxa pharmaceutica Posoniensis (Pozsonyi gyógyszerjegyzék) című munka tartalmazza, a mely 1745-ben jelent meg nyomtatásban. Ebben a Capsicum mint török bors szerepel magyar, mint Turecky pepr tót, mint Türkischer Pfeffer német néven. Ára: „uncia semis, ein Lth 4 d.” Ebből kitűnik, hogy ez időben paprika néven a Capsicum általánosan még nem szerepelt. Igen érdekes adat van a Linzbauer-kódexben. Az első kötet 717-ik oldalán fölemlíti, hogy a magyarországi ráczok

(szerbek), bár szigorú büntetnek vetik alá magukat, nincsenek Vamperismus betegségnek alávetve, „mert ételeiket piros török borssal erősen fűszerzik”. Ez az adat csak 1784-ben jelent ugyan meg nyomtatásban, de mivel Tallar György, a kitől ered, a tizenhétzedik század elején működött Délmagyarországon mint orvos, a legrégebbi adatok közé számítható.

Készáru-tőzsde 1909. június hó 4-én.

Fajta	Hektoliterenkinti súly kilogrammban	100 kilogramm készpénz ára Budapesten		Hektoliterenkinti súly kilogrammban	100 kilogramm készpénz ára Budapesten	
		Kor.-tól	Kor.-ig		Kor.-tól	Kor.-ig
Buza:						
Tiszavidéki	75	—	—	79	29.40	31.10
"	76	29.25	29.65	80	30.40	32.—
"	77	30.95	30.65	81	30.70	31.—
"	78	29.75	31.90	82	—	—
Fehérmegyei	75	—	—	79	29.45	30.55
"	76	29.—	29.75	80	31.20	30.60
"	77	29.80	29.90	81	—	—
"	78	29.85	30.10	82	—	—
Pestvidéki	74	—	—	78	—	—
"	75	—	—	79	30.20	30.30
"	76	29.55	30.25	80	30.20	31.55
"	77	30.50	30.60	81	30.25	31.60
Bánsági	74	—	—	78	—	—
"	75	—	—	79	30.65	31.60
"	76	29.60	29.75	80	31.05	31.60
"	77	30.15	29.70	81	31.20	31.10
"	—	—	—	—	31.65	31.60
Bácskai	74	—	—	78	—	—
"	75	—	—	79	29.75	30.75
"	76	29.70	29.95	80	30.80	30.80
"	77	29.70	30.25	81	30.85	31.—
"	—	—	—	—	—	—
"	—	—	—	—	—	—
Rozs elsőrendű új középminőségű (új)					20.35	20.65
Arpa takarmányárú, elsőrendű					20.25	20.25
" másodikrendű					17.60	18.50
Köles					17.00	16.90
Zab elsőrendű (új)					17.40	18.20
" középminőségű (új)					17.95	17.45
Tengeri belföldi					15.80	16.—
" román v. bolgár					12.90	13.20
Repcekaposztja					—	—

Szesz.

A szeszüzletben e héten a forgalom nem volt igen élénk és az árak a legutóbbi zárlatjegyzés szerint záródnak. Elkelt finomított szesz adózva 174 K, adózatlanul 55 K-ig nagyban helybeli finomítottól, míg ellenben vidéki finomítottól és másodkéztől olcsóbb árak mellett. Élesztőszesz 172.50 K-ig adózva és 53.50 K-ig adózatlanul kelt el. Denaturált szesz változatlanul 49 koronáig kelt el hordóval együtt kötésre. Mezőgazdasági szeszgyárak részéről kontingens nyersszesz ab termelő állomás 47 kor., máig volt ajánlva fix árban és 2.50—3 kor. jegyzésen alól. Budapesten a kontingens nyersszesz ára 51.50—52.50 K.

Budapesti zárlatárak nagyban:

Finomított szesz adózva	174.50—174.50	K
Finomított szesz adózatlan	55.50—55.50	»
Élesztőszesz adózva	172.25—172.75	»
Élesztőszesz adózatlan	53.25—53.75	»
Nyersszesz adózva	172.50—172.50	»
Denaturált szesz	49.——49.50	»

Kimutatás

a hazai nyilvános áruraktárak és szövetkezeti gabonarakktárak gabona és őrlemény forgalmáról és készleteiről.

1909. május 22-től 1909. május 29-ig.

A forgalom és készletek részletezése	Buza	Rozs	Árpa	Zab	Tengeri
	mennyisége métermázsákban				
I. Készlet és forgalom.					
Készlet 1909. máj. hó 22-én	66777	96732	5364	70225	423476
Betá. 1909. máj. 22-től rozás 1909. máj. 29-ig	12282	1858	789	6829	142000
Kitá. 1909. máj. 22-től rozás 1909. máj. 29-ig	21341	12821	1526	14358	49898
Készlet 1909. máj. hó 29-én	57718	85769	4627	62696	515578
II. Az 1909. május hó 22-én megállapított készletek részletezése.					
A) Nyilvános áruraktárak					
Bács	5914	5742	93	9471	85488
Berettyóújfalva	81	1397	7	360	804
Békéscsaba	—	—	—	—	—
Brassó	—	—	—	—	—
Budapest	9674	22390	494	18798	229990
Csáktornyai	5631	2857	—	328	6244
Czegléd	3913	1057	414	1582	1751
Debreczen	1244	18800	—	8242	4813
Érmihályfalva	71	6089	—	133	4795
Fiume	—	—	—	—	—
Győr	—	2159	600	1188	23275
Kaba	1449	141	114	100	669
Karczag	712	—	—	57	944
Kassa	880	—	370	2022	614
Kisújszállás	161	762	13	511	880
Kisvárdai	2615	3972	—	560	3129
Kolozsvár	3056	204	147	1325	938
Marosludas	3462	18	743	1908	7390
Maros-Vásárhely	3562	—	—	121	295
Mátészalka	507	802	185	281	3765
Mezőkaszon	42	199	—	900	—
Mezőtúr	623	—	11	31	7679
Miskolc	—	—	—	—	—
Nagybeckerek	8	—	—	807	49335
Nagykanizsa	1977	5319	137	1059	3485
Nagykőly	170	3558	—	—	8404
Nagyszalonta	—	438	—	8	862
Nagyszécsény	—	—	—	—	—
Nagy-Várad	—	—	—	—	—
Nyíregyháza	—	—	—	—	—
Nyitra	2090	2523	33	175	241
Pancsova	914	—	—	—	10073
Pozsony	591	2696	944	38	5287
Szarvas	226	70	37	121	2535
Szatmár-Németi	5697	1782	—	2394	7902
Szeged	10	—	202	—	15049
Szoboszló	—	—	—	—	1234
Szombathely	606	323	—	5108	—
Temesvár	—	—	—	—	—
Versce	—	—	—	—	—
Észék	—	2611	—	—	—
Sziszek	1803	—	130	4902	30317
Zágráb	—	—	—	—	—
Zimony	—	—	—	—	—
B) Szövetkezeti gabonarakktárak.	29	1160	3	169	391

Laptulajdonos és felelős szerkesztő: **Ordódy Lajos.**

A mi főkülönlegességeink:

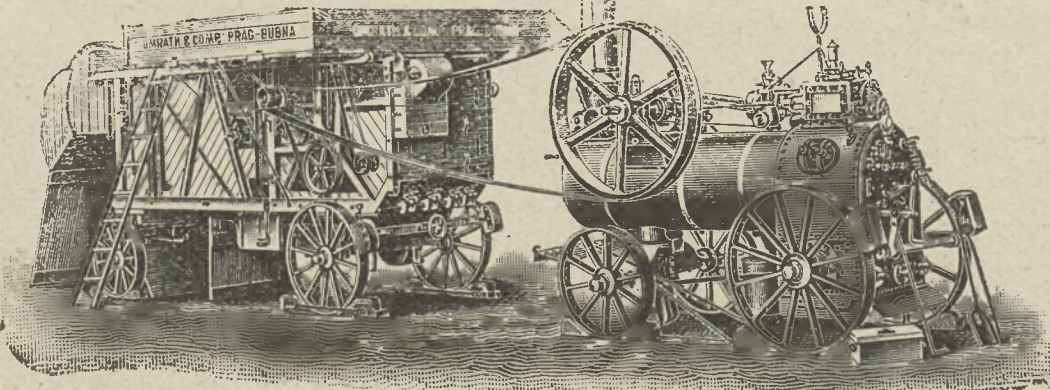
Cséplőgépek

kézi-, járgány- és gőzerőre

Lokomobilok

gazdasági és ipari célokra

Rosták

Kerekeken
12 HP-ig
Fekvők
200 HP-ig

UMRATH és TSA BUDAPEST, V. KER., Váci-körút 60. szám.

MAGYARHON ELSŐ, LEGNAGYOBB ÉS LEGJOBB HIRNEVÜ ÓRAÜZLETE.

Alapítatott 1847.

Brausweller János

Szegeden Cs. és kir. kizárólagosan szab. chronometer- és műórák, főtárlója a remontoir ingaóráknak stb. stb.

ÓRÁK, ÉKSZEREK 10-évi jótállással RÉSZLETFIZETÉSRE

Képes árjegyzék bérmentve. Javítások pontosan eszközöltetnek.

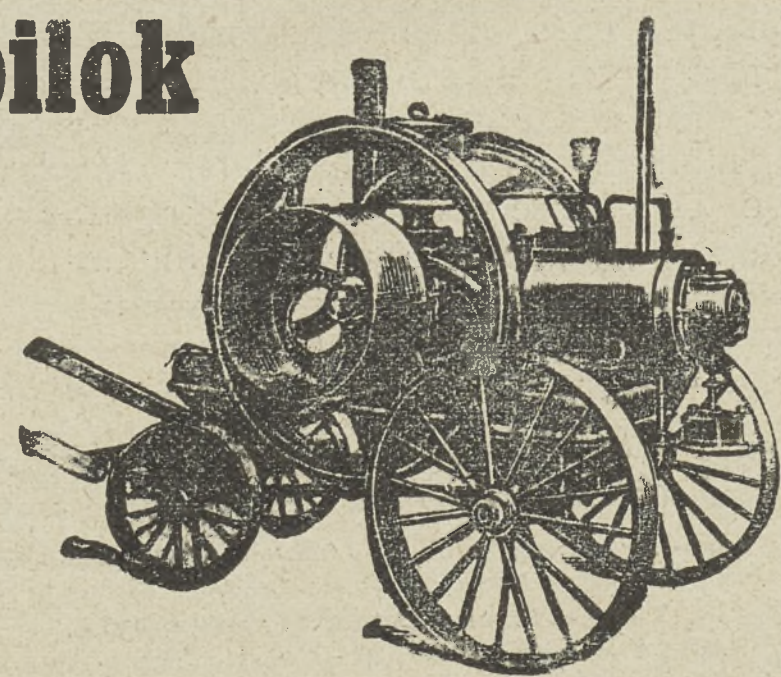
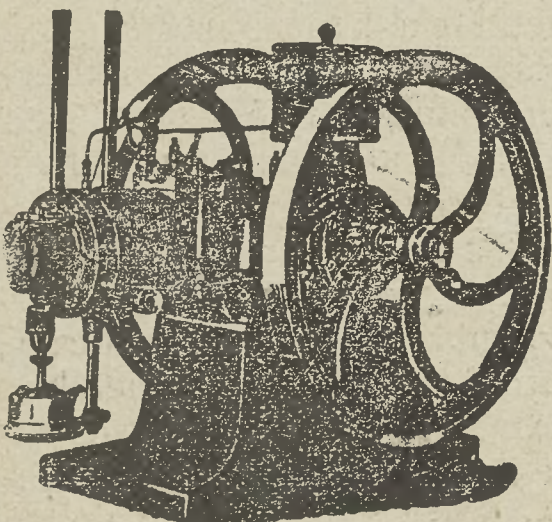
Wohanka-féle nyersolaj-motorok és lokomobilok

nem benzinnel hajtattak, tehát a pénzügyőri ellenőrzés, adómentes benzin kérényezése stb. nem szükséges.

Üzemköltségek: a motor nagyságához képest óránként és lóerőnként 2¹/₄—1¹/₂ fillér SZAVATOSSÁG mellett. Rendkívül csendes és egyenletes járása, tehát minden üzemre alkalmasak. Nincsenek szelepek, sem gyújtócső, sem lámpa, tehát tűzveszély és robbanás kizárva.

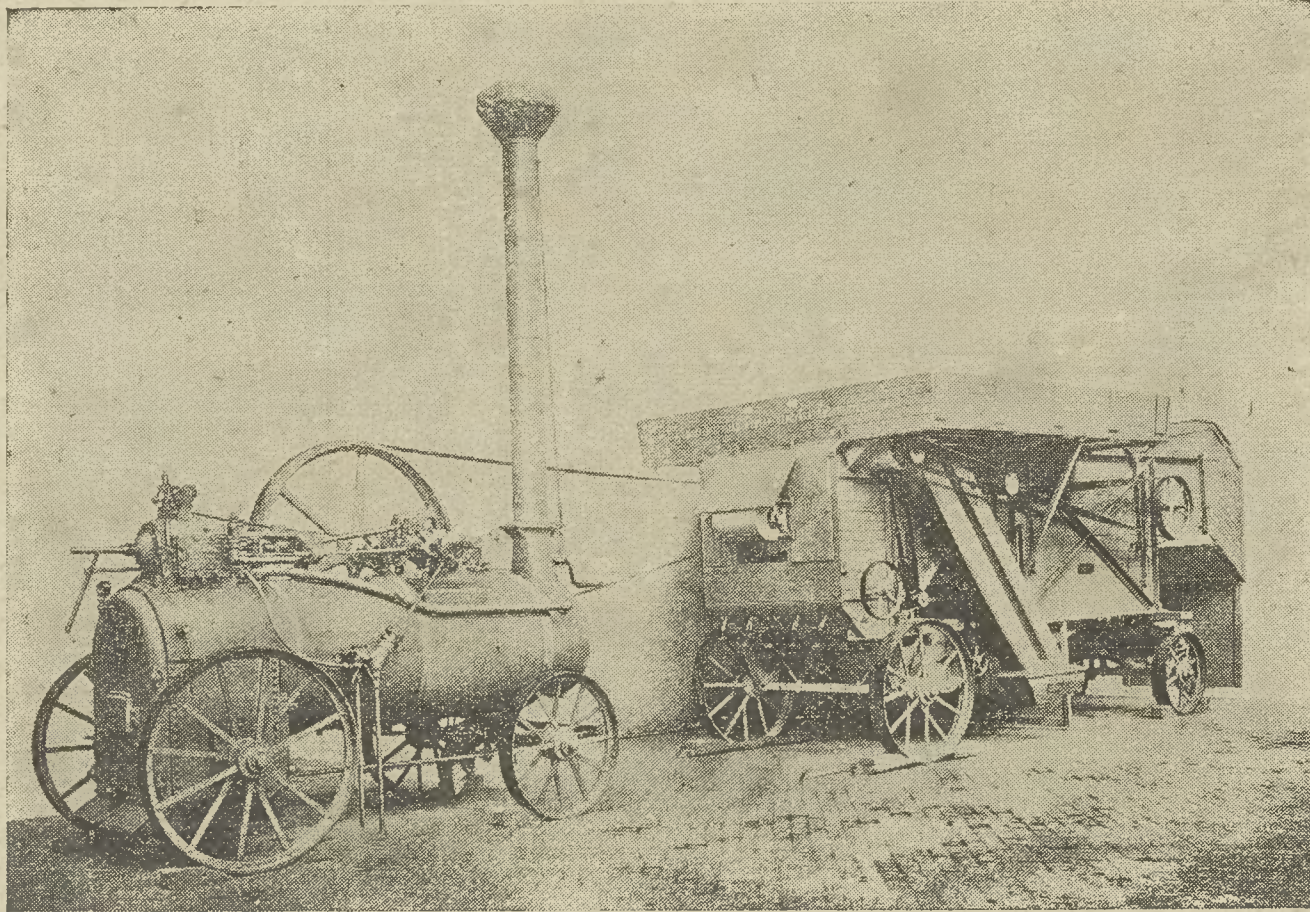
»»»»» Kimerítő felvilágosítást ingyen és bérmentve ad

Wohanka és Társa Budapest, VI., Váci-körút 76. Hazai gyártmány.

10 LÉGKÖRNYOMÁSÚ legújabb szerkezetű **LOKOMOBILOK**

Nagy munka-
képesség ::

Gazdaságos
üzem ::

Vaskeretű gőzcséplőgépek 1908–1909. évi szerkezet.

Kivánatra szívesen küldünk árjegyzéket és költségvetést.

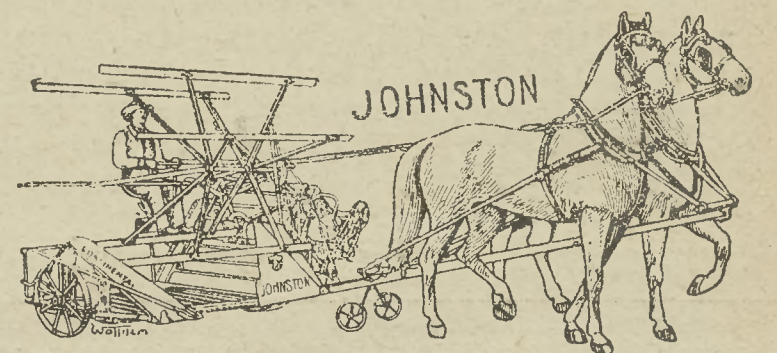
† M. Kir. Államvasutak Gépgyárának Vezérügynöksége,

BUDAPEST, V., Váci-körút 32. szám.

† hazai viszonyokra legalkalmasabb aratógépek :

Johnston

könnyű marokrakói és kévekötő-aratógépei.

Dőlt gabonában is jó munkát végeznek. Egyszerű szerkezet, könnyű kezelés. Csekély vonóerő-szükséglet és megbízható munkaképesség. Magyarországon több ezer Johnston aratógép van használatban. Mielőtt aratógépet vásárol, okvetlen kérje be ajánlatainkat.

Rétiszéna, sarju, lóhere, luczerna és csalamádé kaszálására és gyűjtésére a legjobb és legmegbízhatóbb eszközök

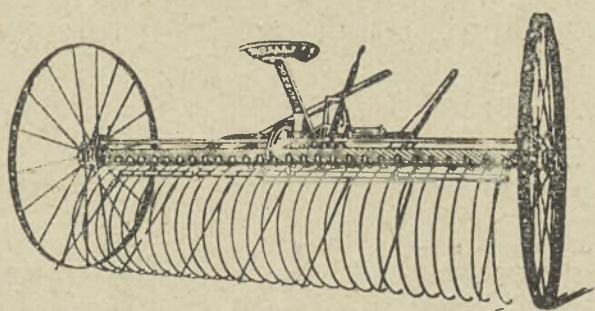
JOHNSTON

**10-es számú fűkaszológépe,
szénaforgatógépe és
teljesen acél önműködő kiváltásu gyűjtőgereblyéi.**

Legjobb anyag, legmodernebb szerkezet, szolid, tartós kivitel.

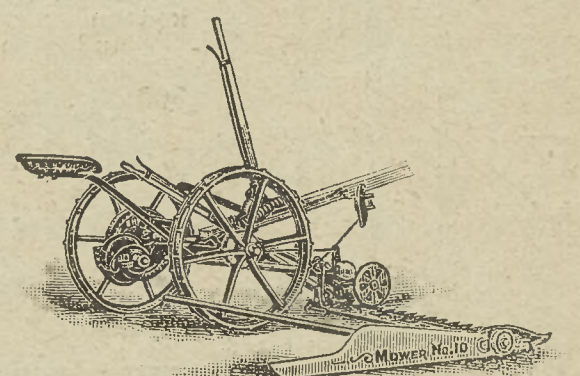
Magyarországon sok ezer használatban. — Mielőtt kaszáló- vagy gyűjtőgépet vesz, kérje be ajánlatunkat.

Vezérképviselet és főraktár:

Bächer Rudolf, Melichár Ferencz

Budapest, VI., Nagymező-utca 68.

KOBLINGER
GYULA
 FOTODUZZIRAFIAI-
 MŰINTÉZET
 BUDAPEST, VII.
 CSÉNGERI-UTCZA 22.

Készít
 CLICHÉKET
 MŰVEK.
 POLYORATOR, ARJEGYZÉKEN
 ÉS MIKROTESZTEREKRE
 TERVEN
 MOTOGRAFIAI ÉS SORSZOROSMŰVEK

1892

TELEFON 14-61

16 első díjjal és ezüst
 éremmel kitüntetett

KÁLLAI LAJOS
 motorgyárában

Budapest, VI., Gyár-utca 28.
 a leghirvevesebb benzin-
 locomobil-cséplőkészletek
 kaphatók.

!! Teljes jótállás kitűnő cséplésért !!

Ezen motorokat minden gazda
 hatósági engedély nélkül maga
 kezelheti.

Használt gőzgépek becseréltetnek.
 Olcsó árak részlete. Árjegyzék ingyen.

KÁLLAI-féle motor-cséplő-
 készletek bizonyítványok tanúsága
 szerint kitűnő sikerrel működnek
 az ország minden részében, többek
 közül: **Baró Kemény József**
 úrnál **Maros-Németi**; **Zeykfalvi**
Zeyk Dániel főispán úrnál **Nagy-**
Enyed, stb.

Bámulatosan olcsó kerítések!
 Hazai gyártmány!

Párattannul ezérszerű.
 Rendkívül könnyen kezelhető.

Számtalan elismerőlevél
 bizonyítja a szabadalm.
HUNGARIA-SODRONYFONAT
 kiválóságát, mely felülmulhatatlan.

Horganyozott sodronyból készül **Nem kell befesteni!**
 Ára négyzetméterenkint 30 fillér és feljebb.

Megrendelhető a kizárólagos készítőnél:
HAIDEKKER SÁNDOR sodronyszövet
 fonat- és kerít-
 tés-gyárában

Budapest, VIII., Üllői-ut 48/6

Jutányos, pontos és gyors kiszolgálás!
 Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

'UNIKUM' magas tűzálló képességű takarékröstélyok!

Tartós !!
 Nem salakosodik!
 Nem görbül !!

Nagy
 szénmeg-
 takarítás !!

Azonkívül jutányosan szállítunk bármely más rendszerű rostély-
 lyokat is. A Van-Baerle féle S. S. jegyű kazánköszöda nem titkos szer

BÁRDOS és BRACHFELD
 műszaki nagykereskedés és hat. eng. villamossági vállalat
 BUDAPEST, VI. KER., GYÁR-UTCZA 23. SZÁM

Eladó

3 HP benzinmotoros szivattyúmű kocsira szerelve, szívó-nyomó csövekkel, három hétig használt, majdnem új állapotban, vizszállító képessége percenként 3-400 liter, beszerzési ára volt 5800 K, eladási ára most 2500 K.

Kuceses Károly, Makó.

Kéveköteleket

□ fácskával, végei kékre vagy vörösre festve készit és szállit elsőrendű minőségben, nagyban és kicsinyben, legolcsóbb árakon.

Helle O.
 kötélárugyár,
 Pozsony, Eötvös-utca 6. szám.

Kocsigyártás.

Budapesti kovács- és kocsigyártó-
 ipartestület védnöksége alatt álló

Kocsi Árucsernok Szövetkezet
 BUDAPEST, VII. kerület, Rákóczi-ut 72. szám.
 Magyarország legnagyobb kocsi-raktára.

A legmodernebb berendezésű gőzkenderfonógépar
F. A. STEIPE, OLMÜTZ I.
 mint specialitást ajánlja a

jutakéveköteőit
 szabadalmazott keményfa □ fácskával.

Mindennemű gazdasági kötéláruit
 a legolcsóbb árakon és legjobb minőségben ajánlja.
 Minták ingyen és bérmentve.

Könyvelő
 kerestetik nős, levelezésben jár-
 tas, kereskedelmi ismeretekkel.
 Pályázatok fizetési igények meg-
 nevezésével, de csakis bizonyít-
 ványmásolatokkal, küldendők
 Stephani Ervin uradalma, Fülek.

Magtárosnak
 vagy raktárnoknak ajánlkozik 40
 éves, izraelita, nős, gyermektelen
 egyén, ki a magyar, német és
 tót nyelvet teljesen bírja és a
 gazdasághoz ért. Ajánlatok 843.
 szám alatt a kiadóhivatalba ké-
 retnek.

Legjobb
 tejkannák

tejhűtőkés
 tejgazdasági eszközök
 kaphatók

**Első magyar
 tejgazdasági gép-
 és
 eszköz-gyár**
FUCHS és SCHLICHTER
 Budapest, VI., Jász-utca 71
 ARJEGYZÉK
 INGYEN ÉS BÉRMENTVE

A legmagasabb kihasználást
 érheti el tejgazdaságában, függetlenül bár-
 minő időjárástól, a fazekak terhes boroga-
 tásának elmaradása ezen gyakran pótlandó
 edényeknek megtakarítása és az állati ra-
 gály járványok behurcolásának elkerülése
 mellett, mely idegen tehentől eredő sovány-
 tej utján bekövetkezik és állandó hasznot
 biztosít Önnek a mi ezerszeresen bevált
 specialitásunk

Original - Meys - Siegena Separators
 N. B. szab.

Az első tejseparator Németországban, a melynél a szabadon függő röpdob
 alkalmazásba jött és az egyetlen Separator, a melynek a **nagy ezüst emlék-
 érme** a német birodalmi gazd. egyesületnek (gépujdonságok 1895.) megítélve
 lett. 1901. és 1907-ben ez ismételtlen adományoztatott a német bir. gazd. egy-
 let által. **Mint új és figyelmet érdemlő lett kiemelve.** 7. N. B. Patens.
 Kérjen ön franko és ingyen prospektust és részletes offerterket az egye-
 dült gyárostól:

JOSEF MEYS & Co., Hennef a. d. Sieg No. 5.
 gépgyár és vasöntöde. ————— Ügyes képviselők kerestetnek.

Önműködő, növénypermetezőt
 kocsira szerelt **növénypermetezőt**
 répa és burgonya permetezésre, valamint a vad-
 repce, vadmustár és másféle gyom kiirtására
 szállit:

Ig. **Heller,**
 Bécs,
 II., Praterstrasse 49.
 Képviselők
 kerestetnek.

Fedezőmén

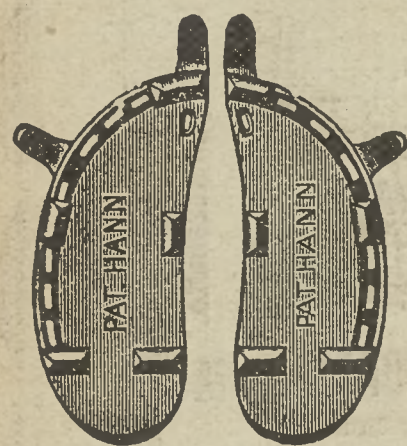
8 éves s. sárga, apja Bona-Vista, anyja Hansi-
 bar, eladó. Ára 1000 korona. Megkeresésekre
 készséggel válaszol Neumányi Antal gazd. in-
 téző **Kislétán.**

Ökörpatkók

alkalmasak, tartósak és olcsók.

HANN' jeggyel ellátva.

Kérjen és figyeljen pontosan ezen jegyre, mert patkóink minden tekintetben utolérhetlenek!

Rendes csülökpatkók ökrök részére. Szabadalmazott lópatkók, első díjakkal kitüntetett patkók, igás és hátsó lovak részére, szakférfiak által legmelegebben ajánlva. Patkó- és csülökszegek. Sróf- és rudvasalások, vasalási eszközök és szerszámok.

M. HANN'S SÖHNE

RAINFELD a/d. Gölsen N.-Ö.

Lyukfuró v. srófkészülékes hordódugólemezek czég-nyomattal vagy anélkül, szállításra és beraktározásra szánt hordókhoz minden nagyságban és mennyiségben.

Minták és árjegyzékek ingyen!

Sertés-eladások és vételek

legjobb és legpontosabban eszközöltetnek, sovány, úgy hizott állapotban URL REZSÓ sertésbizományosnál, Budapest, VIII., Népszínház-u. 22. (Polgári serfőzde

bérpalota). — Telefon: 97-05 Interurbán. — Felvilágosítással készséggel szolgál.

KLINGER HENRIK

(Gyártelepek: Első magyar vitorlavászon-, len- és jutaárugyár Pozsonyban. Házi-ipar-vállalat Liptószentmiklóson. Székely szövőgyár és házi-ipar-vállalat Sepsiszentgyörgyön.)

Raktár:

Budapest, V., Szabadság-tér 11.

Ajánlja készítményeit, u. m.

lisztes, korpá- és gabona-ZSÁKOKAT

lenből, kenderből és jutából, varrással vagy varrás nélkül. Továbbá vizmentes ponyvák gépekre és kazlakra, nyers székér- és repceponyvák, nyers és ruggantázott kender-tömlőket, vízvedreket, vizmentes lótarakokat, vászon-sátrakat, csököpenyeket, stb.

Mintákat kívánatra ingyen és bérmentve küldök.

A legkedveltebb és legjobban bevált

Kéveköto-aratógépek

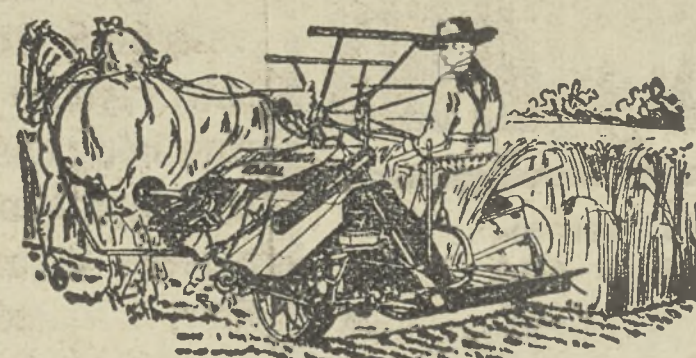
Marokrakó-aratógépek

Kaszalógépek, Gyűjtőgépek a

Deering-félék.

Ajánlja egyszersmind a jelen idényre SACK RUDOLF elismert kitűnő aczélekeit, kapáló- és töltögető-ekéit és más egyéb legtökéletesebb talajmivelő eszközeit és gépeit.

Mindezeket a legmesszebbre terjedő szavatosság mellett szállítja és kimerítő ismertetést kívánatra ingyen és bérmentve küld:

PROPPER SAMU

mezőgazdasági gépezete

Budapest, V., Váci-körút 52.

Mc CORMICK

HARVESTING MACHINE COMP.,

CHICAGO U. S. A.

Igazgatóság és főraktár:

Budapest, V. ker., Alkotmány-utcza 12. szám.

22 éves

aratógép használatban, a szerkezet és anyag felülmulhatlan jóságát igazolja.

Mc Cormick

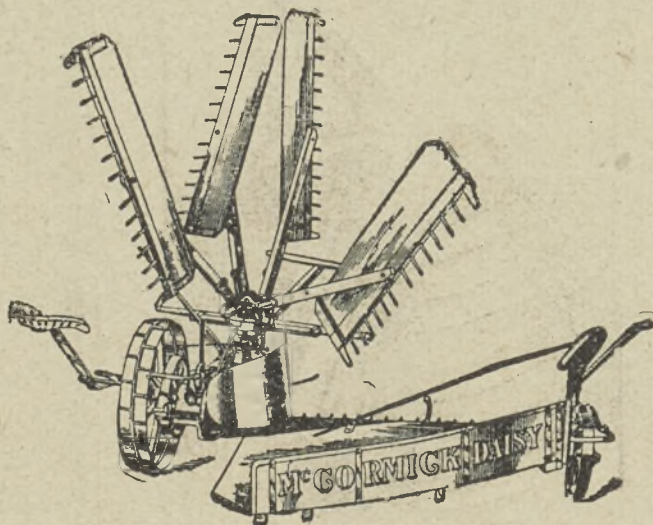
kéveköto-aratógéppel az aratás biztosítva van: :::

Legújabb amerikai gépkülönlegességek:

Sidedelivery szénagyűjtő és forgatógép.

Istállótrágyaszóró-kocsi.

Zárcsásborona szállító- és rudhordó készülékkel.

Legújabb amerikai gépkülönlegességek:

Csővestengeri-daráló gép

mindennemű szemestakarmány részére is alkalmas.

„OHIO“ tengeriszár-tépőgép

szalmaszeccsázásra és zöldtakarmány aprítására használható

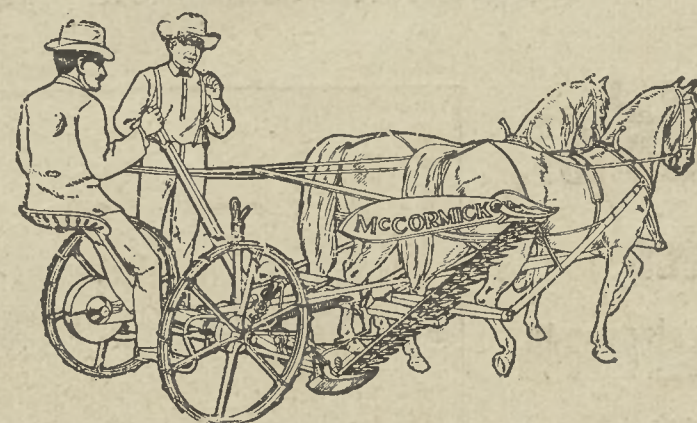
A legjobb takarmánykamra és cséplőmotor az eredeti amerikai

I.H.C. Benzinmotor.

Katalogust és árjegyzéket kívánatra ingyen és bérmentve küldünk.

Aczél-szénagyűjtő.

„New 4“ fűkaszalógép.

A peronoszpóra leghatékonyabb ellenszere a
Dr. ASCHENBRANDT-féle

BORDÓI POR

amint azt úgy a külföldi, mint kilencz éves hazai tapasztalatok igazolják.
Nem perzsel! Jól tapad! A fecskendőket nem rongja! A burgonyavész ellen használt szerek közt is a leghatásosabb!
A lisztharmat legbiztosabb gyógy- és óvszere a Dr. ASCHENBRANDT-féle

RÉZKÉNPOR

mely a szőlőt egyuttal az **antraknózis** ellen is megvédi.

A porok árai Budapesten :

50 kg.-os zsákban kg.-kint	bordói por	68 fillér
10 és 5	bordói por	72 "
2	bordói por	73 "
50 kg.-os zsákban kg.-kint	rézkénpor	45 fillér
10 és 5	rézkénpor	49 "
2	rézkénpor	50 "

Gyártás korlátolt! Tessék a szükségletet **mielőbb megrendelni.** A porok szállítása bármely időben és részletben történhet. — Ismertető füzeteket, a használati utasításokat küld, megrendeléseket elfogad a

Magyar Mezőgazdák Szövetkezete Budapest, V., Alkotmány-utca 31.

A por ezenkívül kapható és megrendelhető a legtöbb vidéki fűszerkereskedésben!

Eladó gépek

Egy db 25 lóerős, gőzeke altalajfuróval, kifogástalan állapotban egy lokomobilos **K 9000.** — Egy drb tíz lóerős 1906-os veselevátorral, alig használt állapotban **K 9300.** —, továbbá két nyolcz lóerős **cséplőgarnitúra** használt, de teljesen jó állapotban egyenként **K 2800,** mind a három magyar államvasuti gyártmány. Azonkívül **őrlő- és darálómalom-berendezés K 2000.** —

Kis-szántói intézőség

u. p. Bors, Biharmegye.

703.909. szám.

Pályázati hirdetmény.

A Nyitramegyei Gazdasági Egyesületnél lemondás folytán megüresedő

TITKÁRI ÁLLÁSRA

pályázatot hirdetek. Pályázhatnak mindazon gazdák, akik valamelyik hazai gazdasági akadémián, illetőleg tanintézetben gazdasági oklevelet szereztek. A német és tót nyelv ismerete kívánatos. Irodalmi és hosszabb gazdasági gyakorlatot igazolni tudók előnyben részesülnek.

A titkári állás a következő javadalmazással jár:

Évi 2400 korona készpénzfizetés, évi 400 korona lakbér értékéig terjedő szabad lakás élvezete az egyesület által birt bérhelyiségben, 600 korona napi-díjátalány, az egyesület helyiségeinek fűtése és világítására 200 korona átalány, végül mindaddig, míg az egyesület a Gazdák Biztosító Szövetkezete nyitrai vezérképviselőtnek ügyeit intézi, a szövetkezet által fizetett átalányösszegből megfelelő hányadrész.

A napidíjátalányból fedezendő a külső foglalkozással járó összes magánkiadások, kivéve a kocsis fuvarbért és a vasuti menetjegy árát, melyek az egyesület által szabályszerű utiszámla alapján megtérítetnek.

Az egyesület igazgató-választmányához intézett és okmányokkal vagy azok hiteles másolataival felszerelt kérvények folyó év **junius hó 16-áig** küldendő be az egyesület elnökségére czimezve Nyitra. Az állást lehetőleg folyó évi szeptember hó 1-én el kell foglalni.

Nyitra, 1909. évi május hó 11-én.

Mezey Gyu'a s. k.,
kir. tanácsos, ügyv. alelnök.

ELADÓ

1000 tenyészanyagbirka a hozzávaló 40 kossal együtt, legfinomabb Electoral merinó negretti faj, kitünő kondiczióban, az óbébai uradalom birkaállományából.

(Óbéba posta- és táviró- és telefon-állomás. Vasutt állomás: Oroszlámos vagy Kiszombor.) Megtekintés bármikor. Írásbeli ajánlatok intézendők az érdi uradalmi jószágigazgatósághoz, Érd, Fejérmegye.

Ne vásároljon addig új vagy egyszer használt minden fajta zsákot, ponyvát, kölcsönzsákot, kölcsönponyvát, lópokróczot, manilla, gép kévekötő „Hungaria“ kézi favéges kévekötő zsineget, spárgát, míg árait be nem kérte.

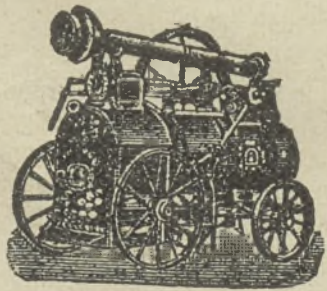
NAGEL ADOLF
zsák- és ponyvagyár és kölcsönintézet ::
BUDAPEST, V., Arany János-utca 10

FEHÉR MIKLÓS GÉPGYÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

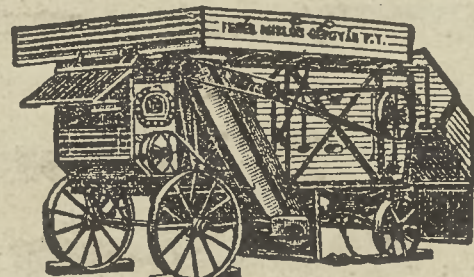
BUDAPEST, KÜLSŐ-VÁCZI-UT 80.

A MAGYAR KIRÁLYI ÁLLAMVASUTAK GÉPGYÁRA GÉPEINEK ELADÁSA.

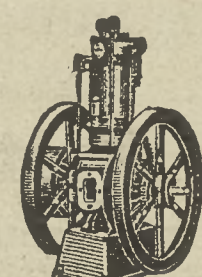
Garnitúrákra Cseresznye-üzletek kötetlenek.

Használt és jól javított cseplő-készletek.

Gépjavitások és alkatrészek mér-sékelt áron.

Benzinmotorok, takarmánykamrák s egyéb czélokra.

Mindennemű gazdasági gépek és eszközök. Érdeklődőknek felvilágosítás és árjegyzék ingyen.

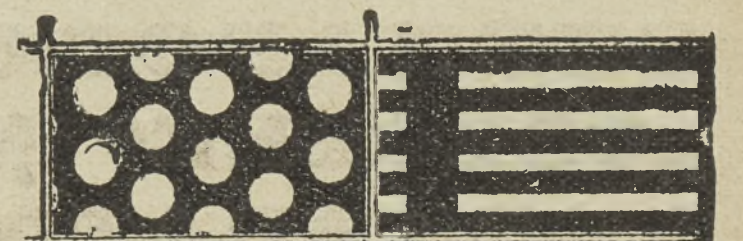

Stahel és Lenner

Trieur- és lemez-lyukasztó-gyár

BUDAPEST.

Ajánljuk TRIEURJEINKET és OSZTÁLYOZÓ GÉPEINKET gabona és hüvelyesek tisztítására és osztályozására

TÖREKROSTÁK és minden fajta LEMÉZRÓSTA gőz-öseplő gépek számára.

ALAPITTATOTT 1850-ben.

TELEFON 42-50.

EREDETI

FWLER-FÉLE GŐZEKÉK

PÁRATLANOK

munkateljesítményben, tartósságban és az üzemben való takarékoságban

JOHN FOWLER & Co

BUDAPEST-KELENFÖLD

vasutállomással szemben.

HOMOK

—

ARANY

A LEGJOBB ÉS LEGOLCSÓBB ÉPÍTŐANYAG

a homokból, cementtel vagy mészszezzel készült falazótégla, tetőcserep, fal és padlólapok, csövek stb., Dr. Gaspary rendszere szerint előállítva, Dr. Gaspary kézi vagy erőhajtásra berendezett gépein vagy formáin, a legkülönbözőbb árakban. — A 84. számú ismertetési brosjára ingyen. — Levelezés és nyomtatványok magyar nyelven.

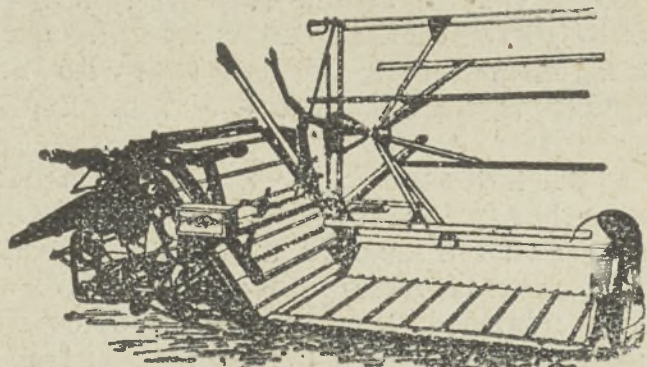
LEIPZIGER CEMENTINDUSTRIE Dr. GASPARY & Co.

MARKRANSTÄDT, Leipzig mellett (Németország).

Iroda és kiállítási helyiség: V. ker., Alkotmány-utca 23. szám.

Azon mélyen tisztelt gazdák, kik fűkaszaló és kévekötő aratógépeket óhajtanak vásárolni, saját érdekükben kérjenek prospektust

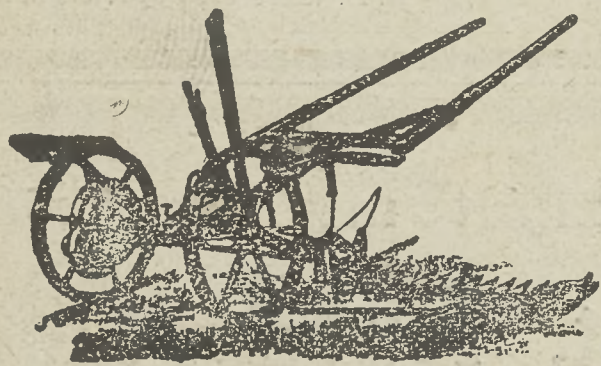
MASSEY-HARRIS

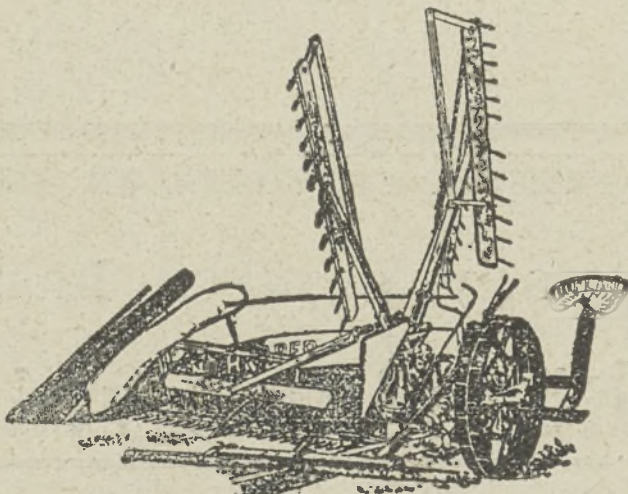
Kévekötő,

MASSEY-HARRIS

MASSEY-HARRIS

Fűkaszaló,

Aratógépekről.

Kartellen kívül!

MASSEY-HARRIS COMP., TORONTO.

ÉSZAKAMERIKAI FŰKASZALÓ- ÉS ARATÓGÉPGYÁR.

A világ legsolidabb gyártmánya. Vezérképviselő:

Kornstein Gyula Sándor, Budapest, V., Alkotmány-utca 23.

Utazók és ügynökök uton nincsenek. Közvetlen kéredezésködések kéretnek.

Az el szénagyűjtők, talajmivelő gépek stb. és gazdasági eszközök.

Manilla kévekötőfonal aratógépekhez

legelőnyösebben szereshető be a

Szegedi kenderfonógyár részv.-társ.-nál Szegeden,

mely legújabb angol-amerikai gépein tisztán csak I-a manilla kenderből évente 2500 métermázsa ilyen fonalat készít. Teljes egyenletes égért kg.-ként, kbelül 350 méter hosszúság mellett, legnagyobb, kbelül 50 kg. hordképességért, megfelelő gombolyításért **teljes felelőséget** vállal. Ezen a külföldinél jobb fonalat mindazonáltal **bármely külföldi ajánlatnál**

100 kg.-ként 10 koronával olcsóbban

szállítjuk a gazdaközönségnek és kérjük, hogy ezen teljes fel lösség mellett kbelül 10%-kal olcsóbban ajánlott **hazai** fonálnak a külföldivel szemben előnyt adjon.

Gőzeke-sodronykötelek, gazdasági kötélárak, kenderzsákok stb. legjobb beszerzési forrása.

A **legolcsóbb** és feltétlenül **biztos ellen-szere** a szőlő peronosporájának a **dr. Wagner Jenő és Emil**, budapesti vegyészeti gyár által előállított

PRO VINO

mely a rézgáliczon kívül közömbösítésre és a **tapadás előmozdítására** szolgáló anyagokat is tartalmaz.

Üledéket nem képez! A perme ruganyosságánál fogva a szövetek növekedésével lépést tart! A „Pro Vino“ por nem romlik s egyik évről a másikra eltartható!

ÁRA loco Budapest raktár:

50 kg.-os zsákokban kg.-kint 55 fill.
10 és 5 „ „ „ 58 „

Aki szőlősgazdáink közül még nem használta ezt a szert, tessék **kicsinyben kísérletet tenni**, hogy a „Pro Vino“ kiválóságáról személyesen meggyőződhesen!

A por megrendelhető a

Magyar Mezőgazdák Szövetkezeténél

Budapest, V., Alkotmány-utca 31.

„KÜHNE“ mezőgazdasági gépgyár r.-t. MOSONBAN.

Főraktár: BUDAPEST, VÁCZI-KÖRUT 57/a. szám.

Elismert gondos kivitelben szállít:

COLUMBIA kultivátorokat, **Hermann-féle** kukoriczkapálókát és mindennemű egysoros kapáló-eszközöket, **LAAS**-rendszerű többsoros **kapálógépeket**,

burgonyamivelő eszközöket,**SZÉNAGEREBLYÉKET,****SZÉNAFORGATÓKAT,****„OSBORNE“ fűkaszalógépeket,**kévekötő és marokrakó **ARATÓGÉPEKET.**

Fiókraktárak: DEBRECZEN és TEMESVÁR.

